Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МККП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 163 (6139) | 16 ліпеня 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Учора ў Маскве пачала сваю работу першая сесія Вярхоўнага Совета Расійскай Совецкай Федэрацыйнай Социялістычнай Рэспублікі.

Гарачае прывітанне вялікаму брацкаму рускаму народу! Гарачае прывітанне яго слаўным сынам і дачкам — дэпутатам Вярхоўнага Совета РСФСР!

БОЛЬШ ТАВАРАЎ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ!

Усё багацей і заможней становіцца з кожным днём жыццё працоўных нашай краіны. Беспярэрыўна расце матэрыяльны дабрабыт. Кожная рабочая, кожная калгасная сям'я ўсямерна імкнецца як мага лепш упрыгожыць і абставіць сваю кватэру. Попыт на прадметы шырокага спажывання павялічваецца ўсё больш і больш.

Партыя і ўрад праяўляюць велізарныя клопаты аб задавальненні растучых запатрабаванняў працоўных мас. Публікуемае сёння ў «Звяздзе» рашэнне Совета Народных Камісараў СССР «Аб вытворчасці металічных выраба ў шырокага спажывання, прадметаў хатняга ўжытку і мэблі» з'яўляецца яшчэ адным яркім пацверджаннем велізарнай увагі да гэтага важнейшага пытання з боку нашай партыі і совецкага ўрада.

З года ў год расце вытворчасць тавараў для насельніцтва. Па аднаму Наркаммясцпрому БССР, напрыклад, праграма выпуску тавараў шырспажыву павялічана з 43.200 тысяч рублёў у 1937 годзе да 51.174 тыс. рублёў у гэтым годзе. Але рост далёка не задавальняе ўсё павялічваючыся попыт насельніцтва.

У нашай рэспубліцы ёсць найбагацейшыя крыніцы сыравіны, якія пры поўным і правільным скарыстанні могуць даць велізарныя масы тавараў шырспажыву. Аднак гэтыя невычарпальныя рэсурсы вельмі слаба скарыстоўваюцца.

Прадпрыемствы металапрамысловасці, напрыклад, роля якіх у забеспячэнні рынка рэчамі хатняга ўжытку вельмі вялікая, не выконваюць нават сваіх планаў, якія, дарэчы сказаць, заніжаны і далёка не адпавядаюць магутнасці абсталявання.

У першым квартале план па вытворчасці металічных выраба ў шырокага спажывання на прадпрыемствах Наркаммясцпрома выканан на 96 проц. Прарыў не ліквідаван і ў другім квартале. [illegible] 15 мільёнаў швейных іголак, 28 мільёнаў патэфонных іголак, да 45 тон ацынкаванай пасуды, 2 мільёны англійскіх булавак, 700 біноклеў і інш.

Не выкананы і план выпуску іншых відаў тавараў шырокага спажывання (музыкальных, галантарэйных, мэблевых, паліграфічных).

Такія ганебныя вынікі можна растлумачыць толькі саноўна-барскімі адносінамі з боку кіраўнікоў металапрадпрыемстваў і Наркаммясцпрома да выпуску прадметаў шырспажыву, рэзультатам зусім слабай ліквідацыі вынікаў шкодніцтва.

«Звязда» не раз указвала на выключна дрэннае кіраўніцтва з боку Наркаммясцпрома (нарком т. Карпок) прадпрыемствамі, выпускаючымі прадметы шырспажыву, на адсутнасць ініцыятывы і аператыўнасці. Але да кіраўніцтва друку ў наркамаце адносяцца з пагардай.

Характэрным прыкладам можа паслужыць факт з арганізацыяй масавага выпуску чыгунных прымусных гарэлак, у якіх адчуваецца вострая патрэба на рынку.

Яшчэ ў мінулым годзе менскі завод імя Кірава асвоіў выраб гэтых гарэлак. Для наладжвання масавага вырабу заводу неабходзен аўтагенны апарат. І вось на працягу амаль года ні Белмашстанкатрэст, ні Наркаммясцпром нічога па гэтай галіне не прадпрынялі.

Між тым варта было-б праявіць хоць толькі-небудзь ініцыятывы, як арганізацыя выпуску гарэлак была-б сталюча вырашана. На менскім заводзе імя Варашылава ёсць аўтагенны апарат, які загружан толькі на адной змене. Ці не ясна, што пры сапраўды большэвіцкай зацікаўленасці і клопатах аб тысячах спажыўцоў, дырэктар Белмашстанкатрэста тав. Крыштафук мог-бы добра арганізаваць выраб чыгунных прымусных гарэлак, выкарыстаўшы наяўны аўтагенны апарат.

Калі-б кіраўнікі Наркаммясцпрома, іх трэстаў і прадпрыемстваў усвядомілі сваю палітычную адказнасць перад краінай, перад совецкімі спажыўцамі, яны маглі-б выпусціць на мільёны рублёў дадатковых выраба ў масавага ўжытку.

Раённая прамысловасць БССР павінна даць у гэтым годзе тавараў шырспажыву на суму каля 5 мільёнаў рублёў. Гэта лічба яўна заніжаная, калі ўлічыць велізарныя магчымасці, якія ёсць у руках у сабе раённае прамысловасці. Але нават і гэты план не выконваецца. За першы квартал, напрыклад, заданне па выпуску металавырабаў выканана на 60 проц., па дрэваапрацоўчых вырабах — на 72,6 проц., па лютэркавых — на 88,1 проц.

Кіраўнікі абласцей, раёнаў і гарадоў да гэтага часу лічаць раённую прамысловасць другараднай справай і ўсім не займаюцца ёю.

Нездавальняюча працуюць прадпрыемствы, выпускаючыя тавары шырокага спажывання, і іншых наркаматаў. Асабліва адстае шклопрамысловасць Наркамлегпрома. Яна ўвесь час не выконвае плана па выпуску шкловырабаў, у якіх рынак адчувае вялікую патрэбу.

Дрэнна працуе і мэблевая прамысловасць Наркамлеса. У той час, калі гандлёвая сетка [illegible] мэблевымі сталамі, буфетамі, зусім адсутнічаюць венскія крэслы, матрацы, канапы і інш. [illegible] мэблевых фабрык Наркамлеса [illegible] план па вырабу пружынных матрацаў на 6,2 проц.

Вялікую ўдзельную вагу ў агульнай рэспубліканскай праграме выпуску тавараў шырспажыву займаюць арцелі Белкаапромсовета. Але гэта сістэма за першае паўгоддзе выканала план толькі на 92,5 проц. [illegible] 9 мільёнаў рублёў [illegible].

У Белкаапромсовеце (намеснік старшыні тав. Маргелін) [illegible] належнай аператыўнасці і гібкасці па забеспячэнню нармальнай работы арцеляў. Замест таго, каб [illegible], адпраўляюць розныя аб'ектыўныя прычыны, каб апраўдаць сваю бяздзейнасць.

Апрача абавязковага выканання плана, ад гаспадарнікаў патрабуецца пастаянны клопат аб падвышэнні якасці прадукцыі і пашырэнні асартымента.

Ва ўчарашнім нумары «Звязды» прыводзіцца прыклад антыдзяржаўнай практыкі на навабарысаўскай запалкавай фабрыцы «Везувій». Там дырэктар тав. Бедаеў [illegible].

Такія прыклады не адзінокі. Дырэктар барысаўскага завода «Чырвоны металіст» тав. Прымін таксама робіць антыдзяржаўныя справы. [illegible]

Дырэктару тав. Прыміну не выгадна выпускаць [illegible] 90 кап. кожнае, ён выпускае бачкі, коштам у 30 руб. І гэтым дасягае выканання плана па валавой прадукцыі.

Ці трэба даказваць, што практыка тав. Прыміна недастойна совецкага гаспадарніка, для якога работа па задавальненню патрэб спажыўца з'яўляецца ганаровым і пачэсным абавязкам.

Многа законных нараканняў з боку спажыўцоў і на якасць выпускаемай прадукцыі. Ёсць нямала выпадкаў, калі прадпрыемствы выпускаюць на рынак нягодныя тавары, яўны брак.

Партыя і ўрад заўсёды аддавалі вялікую ўвагу разгортванню вытворчасці тавараў, неабходных працоўным. Клопаты гэтыя знаходзяць сваё яркае выражэнне ў дзяржаўных планах, якія з года ў год прадугледжваюць рэзкае павелічэнне вырабу тавараў шырокага спажывання.

Пастанова Совета Народных Камісараў СССР аб увядзенні ў дзеянне ў бліжэйшыя месяцы новых цэхаў шырспажыву, аб расшырэнні і даабсталяванні ўцільцэхаў вучыць усе мясцовыя арганізацыі чулым адносінам да патрэб насельніцтва.

Большэвіцкай работай прамысловасці забяспечым выкананне і перавыкананне дзяржаўных планаў, дадзім дадаткова совецкаму спажыўцу на мільёны рублёў прыгожых і рознастайных тавараў высокай якасці.

ПРЫВІТАННЕ СТАЛІНСКІМ СОКАЛАМ

Гарачае прывітанне таварышам Кокінакі і Брандзінскаму — слаўным сталінскім сокалам, праклаўшым найкарацейшую паветраную дарогу ад сталіцы свяшчэннай совецкай зямлі да берагоў Ціхага акіяна.

Іх пералёт — сведчанне новых перамог магутнай сталінскай індустрыі, сведчанне няўхільнага росту людзей совецкай авіяцыі, новая перамога нашай дарагой бацькаўшчыны.

Увесь совецкі народ з захапленнем вымаўляе імёны Кокінакі і Брандзінскага — слаўных патрыётаў соцыялістычнай радзімы, гатовых на любы подвіг на карысць свайго народа.

Герой Совецкага Саюза І. ПАПАНІН.

ЛЁТЧЫКАМ т.т. КОКІНАКІ І БРАНДЗІНСКАМУ

Горача віншуем Вас з паспяховым выкананнем сталінскага задання — завяршэннем тераічнага беспасадачнага палёту Масква—Хабараўск—раён Владзівастока.

22-мільённая армія членаў прафесіянальных саюзаў ганарыцца Вамі, сынамі вялікага совецкага народа, пакрыўшымі неўвядальнай славай магутную совецкую авіяцыю, паказаўшымі магутнасць і веліч нашай радзімы.

Прэзідыум Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў.

ГІСТАРЫЧНЫ ПЕРАЛЁТ БЛІСКУЧА ЗАВЕРШАН

СУСТРЭЧА ГЕРОЯЎ У МАСКВЕ

МАСКВА, 15 ліпеня. (БЕЛТА). Сёння пролетарская сталіца радасна сустрэла слаўных сталінскіх пітомцаў таварышоў В. К. Кокінакі і А. М. Брандзінскага, зрабіўшых тераічны скорасны беспасадачны пералёт па маршруту Масква—Хабараўск — раён Владзівастока.

Для сустрэчы гордых сокалаў краіны Советаў, бліскуча выканаўшых сталінскае заданне, на Цэнтральны аэрадром імя Фрунзе прышлі шматлікія дэлегацыі працоўных Масквы. Сярод сустракаючых: народны камісар абароннай прамысловасці СССР тав. М. М. Кагановіч, начальнік Ваенна-паветраных сіл РСЧА камандарм 2-га ранга тав. А. Д. Лакціонаў, камандуючы войскамі Маскоўскай ваеннай акругі маршал Совецкага Саюза тав. С. М. Будзённы, начальнік Галоўнага ўпраўлення Грамадзянскага паветранага флота Герой Совецкага Саюза тав. В. С. Молакаў, канструктар самалёта «Москва» тав. С. В. Ільюшын, Героі Совецкага Саюза тт. Спірын, Белякоў, Юмашэў, Данілін, адважныя лётчыцы тт. П. Осіпенка, В. Ламака, М. Раскова і інш.

У 18 гадзін 15 мінут над аэрадромам паказаўся двухматорны прыгажун-самалёт «Москва», эскартыруемы двума баявымі машынамі. Праз некалькі мінут ён ужо каціўся па бетоннай дарожцы...

У 18 гадзін 40 мінут таварышы Кокінакі і Брандзінскі пад гром апладысментаў падымаюцца на трыбуну. Раздаюцца поўныя захаплення воклічы ў гонар натхніцеля гэтага выдатнага пералёта — вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна, у гонар герояў-лётчыкаў.

У 18 гадзін 45 мінут намеснік старшыні Моссовета тав. Ефрэмаў ад імя маскоўскіх партыйных і совецкіх арганізацый адкрывае мітынг.

Першым атрымлівае слова старшыня ўрадавай камісіі па пералёту народны камісар абароннай прамысловасці СССР тав. М. М. Кагановіч. За ім выступаюць з прывітаннямі: — ад імя працоўных Масквы — рабочы-стаханавец завода імя Менжынскага тав. Баранаў, ад імя Ваенна-паветраных сіл РСЧА — камандарм 2-га ранга тав. Лакціонаў.

Калі было прадастаўлена слова камандзіру самалёта «Москва» тав. Кокінакі, велізарнае поле аэрадрома агаласілася поўнай захаплення авацыяй. Тав. Кокінакі расказаў аб сваім бліскучым пералёце. Яго кароткая простая прамова неаднаразова перарывалася апладысментамі.

Услед за тав. Кокінакі слова атрымлівае штурман самалёта «Москва» тав. Брандзінскі, прамова якога была выслухана з велізарнай увагай.

У канцы мітынга да мікрафона, устаноўленага на трыбуне, падышоў школьнік Афанасьеў. Ён ад імя дзяцей рабочых завода імя Менжынскага вітаў бясстрашных герояў паветра і ўручыў ім велізарны чырвоны букет жывых кветак.

У 19 гадзін 30 мінут мітынг абвяшчаецца закрытым. Таварышы Кокінакі і Брандзінскі ў суправаджэнні сваякоў і блізкіх садзяцца ва ўпрыгожаныя кветкамі машыны і накіроўваюцца ў горад.

Беспасадачны гістарычны пералёт закончан.

ВЫДАТНЫ ПЕРАЛЁТ

Сваім выдатным рэйсам з Масквы ў раён Владзівастока на серыйным самалёце «Москва» таварыш Кокінакі і Брандзінскі ўстанавілі новы рэкорд скораснага беспасадачнага палёта. На працягу адных сутак імі была пройдзена адлегласць у 7.600 кілометраў. Самалёты грамадзянскай авіяцыі лятаюць з Масквы ў Владзівасток на працягу 5 — 6 дзён.

Цяжка пераацаніць велізарнае гаспадарчае і культурнае значэнне гістарычнага пералёту Кокінакі і Брандзінскага. Такой хуткасці, якую яны паказалі на трасе Масква — раён Владзівастока, яшчэ ніхто і ніколі не паказваў на серыйнай машыне. Яны ляцелі ў сярэднім з хуткасцю звыш 300 кілометраў у гадзіну.

Небесцікаўна ўспомніць гісторыю скорасных пералётаў. Хуткасць палёта з першых-жа дзён развіцця авіяцыі стаяла ў цэнтры ўвагі канструктараў і лётчыкаў. Яшчэ 32 годы таму назад на зары авіяцыі тагачасны рэкардсмен Сантос-Дзюмон лятаў з хуткасцю толькі 41,3 кілометра ў гадзіну. Дальнія скорасныя пералёты лічыліся вялікай рэдкасцю. Першы такі дальні пералёт рабіў Луі Блерыо, пераляцеўшы ў 1909 годзе праз Ламанш. На гэтым участку ён развіў хуткасць нямногім больш 60 кілометраў у гадзіну.

Асабліва быстра пачала расці скорасная авіяцыя ў перыяд імперыялістычнай вайны. Аднак к канцу яе хуткасць знішчальнікаў не перавышала 220 кілометраў у гадзіну. Найбольш жорсткія спаборніцтвы на дасягненне найвышэйшай хуткасці пачаліся паміж Англіяй і Італіяй пасля вайны. Для скорасных палётаў будаваліся спецыяльныя машыны, на якіх устанаўлівалі рэкорд і затым іх здавалі ў музей, бо матэрыяльная частка самалётаў не была разлічана на працяглую работу. Гэта акалічнасць прымусіла канструктараў працаваць над машынамі большай хуткасці і большага радыуса дзеяння. Па гэтай лініі развіццё ваеннай і транспартнай авіяцыі ішло больш павольнымі тэмпамі.

У маі 1937 года Міжнародная Авіяцыйная Федэрацыя зарэгістравала першы цікавы скорасны палёт на 5.000 кілометраў, зроблены амерыканскімі лётчыкамі Мерыл і Лэмбі. Яны пры пералёце з Нью-Ёрка ў Лондан паказалі сярэднюю хуткасць 272 кілометры 345 метраў у гадзіну.

Таварышы Кокінакі і Брандзінскі сваім пералётам прадэманстравалі наколькі вырасла совецкая авіяцыя. Нядаўні пералёт англійскіх лётчыкаў з Англіі ў Егіпет, зроблены, дарэчы сказаць, пасля палёта Кокінакі, таксама паказвае, што наш паветраны флот мае больш дасканалыя дальнія скорасныя самалёты. Англічане на дыстанцыю 4.300 міль развілі хуткасць усяго 135 міль у гадзіну. (1 міля — 1,6 кілометра).

Таварышы Кокінакі і Брандзінскі, устанавіўшы рэкорд хуткасці на двухмесным самалёце, адначасова праклалі новы найкарацейшы шлях ад сталіцы нашай вялікай радзімы да берагоў Ціхага акіяна.

Як і пералёты тт. Громава і Чкалава, пералёт тав. Кокінакі адкрывае перад грамадзянскай авіяцыяй новыя, шырокія магчымасці. Цяпер мы ўжо не можам абмежавацца старымі тэмпамі дастаўкі тэрміновых грузаў, газет і пошты з Масквы ў Владзівасток за пяць—шэсць сутак.

Мы, работнікі Грамадзянскага паветранага флота, ужо зараз распрацоўваем план арганізацыі прамой сувязі Масква—Владзівасток.

Паскарэнне ў два-тры разы паветраных зносін з Далёкім Усходам умацніць эканамічную сувязь краю з цэнтрам краіны і яшчэ больш будзе садзейнічаць асваенню невычарпальных рэсурсаў гэтага багацейшага краю.

Кокінакі і Брандзінскі — піонеры новай паветранай трасы. Але я ўпэўнен у тым, што ўжо ў бліжэйшы час дзесяткі новых храбрых совецкіх лётчыкаў адкрыюць і іншыя паветраныя трасы, якія стануць потым звычайнымі, аблётанымі лініямі.

У сучасны момант агульная працяжнасць рэгулярна дзейнічаючых авіяліній Совецкага Саюза дасягае 100 тысяч кілометраў. Велізарныя маштабы! І няма другой краіны ў свеце, дзе-б прадастаўляліся такія шырокія магчымасці для шукання новых найкарацейшых паветраных магістраляў, як у нашай краіне. Наша радзіма, наша родная большэвіцкая партыя акружаюць сваіх гордых сокалаў бязмежнай любоўю і ўвагай. Яны даюць ім усе магчымасці для шырокай творчай работы. Наш любімы правадыр вялікі Сталін натхняе лётчыкаў на новыя подвігі, дапамагае ім і клапоціцца аб іх. І я не сумняваюся, што нашы героі паветра ўстановяць яшчэ не адзін міжнародны рэкорд, зробяць нашу авіяцыю непераўзыйдзенай і непераможнай.

Прывітанне піонерам, пракладаючым новыя паветраныя шляхі!

В. МОЛАКАЎ.
Герой Совецкага Саюза.
Начальнік Галоўнага Ўпраўлення Грамадзянскага паветранага флота.

ВЫДАТНЫ ПРЫКЛАД ДЛЯ МОЛАДЗІ

Совецкая моладзь з захапленнем і любоўю вымаўляе імёны Владзіміра Кокінакі і Александра Брандзінскага, якія вярнуліся ў сталіцу вялікай совецкай зямлі пасля бліскучага беспасадачнага пералёту.

Гэты пералёт, які прадэманстраваў перад усім светам магутнасць совецкай авіяцыі і мужнасць совецкіх патрыётаў, з'яўляецца выдатным прыкладам для нашай моладзі. Ён выхоўвае ў юнаках і дзяўчатах шчаслівай совецкай краіны адвагу, доблесць і беззаветную адданасць сваёй мацеры-радзіме, бязмежную любоў і адданасць справе народа, справе Леніна—Сталіна.

Маладыя сыны і дочкі совецкай зямлі з велізарнай радасцю сустракаюць сталінскі экіпаж паветранага карабля, на крыллях якога выведзена блізкае і роднае кожнаму совецкаму патрыёту слова **«Москва»**.

Прывітанне Вам, таварышы Кокінакі і Брандзінскі!

А. КОСАРЭЎ.

Ф. І. ХРАМАЯ — стаханаўка барысаўскай запалкавай фабрыкі імя Кірава, дэпутат Вярхоўнага Совета Беларускай ССР. (СФ).

ГРАНДЫЁЗНАЯ АНТЫФАШЫСЦКАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Сёння раніцою ў Парыжы ў азнаменаванне нацыянальнага свята ўзяцця Бастыліі адбыўся традыцыйны ваенны парад у прысутнасці прэзідэнта рэспублікі, членаў урада, ваенных улад і шматлікай публікі.

У другой палове дня, а 14 гадзіне, пачалося арганізаванае партыямі народнага антыфашысцкага фронта грандыёзнае шэствіе, у якім прынялі ўдзел сотні тысяч чалавек. Шэствіе вылілася ў велічную дэманстрацыю ў карысць непарушнага адзінства народнага фронта, вернасці праграме народнага фронта і салідарнасці з іспанскім народам, які змагаецца супроць міжнароднага фашызма.

Дэманстрацыя прайшла ў абстаноўцы вялікага ўздыму. Над калонамі рэялі чырвоныя сцягі, а таксама сцягі рэспубліканскай Іспаніі. Няспынна раздаваліся гукі «Інтэрнацыянала» і агалашаліся лозунгі: «Няхай жыве адзінства народнага фронта!», «Адзінства рабочага класа», «Адкрыйце граніцу Францыі з рэспубліканскай Іспаніяй!», «Працу — моладзі, пенсіі — прэстарэлым працоўным» і т. д. На шматлікіх плакатах лозунг: «Саюз народаў СССР і Францыі — апора ўсеагульнага міру», а таксама іншыя лозунгі, прысвечаныя Совецкаму Саюзу.

У шэствіі прынялі ўдзел комуністы, соцыялісты, радыкал-соцыялісты і т. д. На трыбуне, пабудаванай на плошчы Нацыі, знаходзіліся члены Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі, прадстаўнікі кіраўніцтва соцыялістычнай партыі, партыі радыкал-соцыялістаў, старшыня «Лігі праў чалавека» прафесар Віктар Баш і многія іншыя.

К 18 гадзінам народнае шэствіе ў Парыжы яшчэ прадаўжалася.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Японскія войскі прадаўжаюць атакоўваць пазіцыі кітайскіх войск ля Цзюцзяна (у паўночнай частцы правінцыі Цзянсі). Спробы японцаў разбурыць умацаванні на рацэ Янцзы ў раёне Цзюцзяна былі безвыніковы. За два дні баёў значных змен у гэтым раёне не адбылося.

14 ліпеня кітайская авіяцыя бамбардыравала 18 японскіх ваенных суднаў каля Дунлю. Патоплена адно вялікае і 3 невялікія судны. 12 японскіх знішчальнікаў прабавалі перашкодзіць дзеянням кітайскай авіяцыі. У рэзультаце завязаўшагася бою адзін японскі знішчальнік быў збіт. Кітайскія самалёты шчасліва вярнуліся на свае базы.

Паведамляючы аб паспяховых дзеяннях кітайскай авіяцыі за апошнія 15 дзён, карэспандэнт газеты «Дэйлі геральд» піша, што сярод патопленых кітайскай авіяцыяй японскіх ваенных суднаў на рацэ Янцзы 6 крэйсераў і 6 мінаносцаў.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

У паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі ідуць жорсткія баі. Часці кітайскай арміі, аперуючыя ў гэтай правінцыі, аказваюць японцам упартае супраціўленне. У сувязі з гэтым прадстаўнік японскага камандавання ў Шанхаі вымушан быў заявіць, што фізічна немагчыма ачысціць правінцыю Шаньсі ад кітайскіх войск.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ФРОНТ ЛЕВАНТА

Па паведамленню іспанскага міністэрства абароны ад 14 ліпеня на працягу гэтага дня прадаўжаўся жорсткі бой у раёне вёскі Сарыон.

Рэспубліканскія войскі прадпрынялі энергічныя контратакі ў напрамку вёскі Одна і захапілі два танкі мяцежнікаў і знішчылі два другіх танкі. Рэспубліканцы захапілі таксама палонных і боепрыпасы.

Мяцежнікі пры падтрымцы авіяцыі наступаюць у напрамку Мансанера.

У раёне Талес рэспубліканскія войскі зноў занялі Пенья Маркос і рад іншых пазіцый, узяўшы вялікую колькасць палонных і захапіўшы значную колькасць зброі.

ПАРЫЖ, 15 ліпеня. (БЕЛТА). Агенцтва Эспань перадае, што на працягу пяці апошніх дзён у Мелільі (Іспанскае Марока) высадзілася 2.500 узброеных арабаў, прыбыўшых на барту італьянскіх параходаў. Усе яны потым адпраўлены ў Малагу (порт на поўдні Іспаніі, заняты мяцежнікамі).

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ

Раніцай 14 ліпеня фашысцкая авіяцыя зноў бамбардыравала порт Картахену. Рэспубліканскія знішчальнікі збілі адзін самалёт мяцежнікаў.

Раніцай 14 ліпеня чатыры фашысцкія самалёты скінулі бомбы над прыгарадам Алікантэ. Рэспубліканскія зенітныя батарэі і знішчальнікі прымусілі фашысцкія самалёты ўцякаць. Бамбардыроўка не нанесла ніякай шкоды.

ГРУБАЕ ПАРУШЭННЕ СОВЕЦКАЙ ГРАНІЦЫ ФІНЛЯНДСКІМ САМАЛЁТАМ

ЛЕНІНГРАД, 15 ліпеня. (БЕЛТА). 9 ліпеня 1938 года аднаматорны фінляндскі самалёт парушыў дзяржаўную граніцу СССР.

Самалёт пераляцеў граніцу ў раёне пагранслупа 699 і, паглыбіўшыся на 45 кілометраў, праляцеў над тэрыторыяй Карэльскай АССР 85 кілометраў уздоўж лініі граніцы, пасля чаго скрыўся ў Фінляндыю.

Поўнамоцнаму прадстаўніку СССР у Фінляндыі дана ўказанне заявіць пратэст фінляндскаму ўраду.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

НЕСЦІ Ў МАСЫ СЛОВЫ БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПРАЎДЫ

Уся падрыхтоўчая работа па выбарах у Вярхоўны Совет БССР у гарадах і раёнах Віцебскай вобласці пачалася адразу пасля надрукавання VIII сесіі ЦВК БССР «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР».

Вывучэнне Канстытуцыі і выбарчага закона праводзілася ў арганізаваных на прадпрыемствах, у калгасах і саўгасах гуртках, якіх налічвалася па вобласці звыш 11 тысяч. У гуртках займалася 500.000 выбаршчыкаў.

Толькі па гораду Віцебску было арганізавана 2.260 гурткоў з ахопам 62.677 выбаршчыкаў. У Полацкім раёне працавала 1.206 гурткоў, у Расонскім раёне—380 гурткоў з ахопам звыш 17 тысяч выбаршчыкаў. [illegible]

Можна прывесці сотні прыкладаў добрай работы агітатараў, [illegible]

Агітатары — тав. Асяноўская, работніца фабрыкі «Профінтэрн», Елена Раўнаполец, трактарыстка-комсамолка, настаўнік тав. [illegible], настаўніца тав. Дзянісава, тт. Андрушанка, Мінені і многа іншых, якія сваім умелым падыходам да кожнага выбаршчыка забяспечылі перамогу сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Партыйныя арганізацыі накапілі вялікі вопыт па ўстанаўленню самай цеснай сувязі з масамі. Да такіх адносіцца партарганізацыя завода імя Кірава (Віцебск), якая вылучыла 67 агітатараў [illegible]. Партарганізацыі аказалі вялікую дапамогу агітатарам, [illegible] работы гурткоў, [illegible] лепшы вопыт.

Апрача гуртковай работы сярод насельніцтва шырока арганізаваліся вечары на выбарчых участках, на якіх праводзіліся лекцыі і даклады на навуковыя і палітычныя тэмы. За 25 дзён чэрвеня Віцебскім гаркомам было праведзена 70 лекцый і дакладаў, з іх на міжнародныя тэмы — 28, антырэлігійныя — 9 і іншых — 33.

З вялікім уздымам праходзілі многалюдныя сходы і мітынгі [illegible] у калгасах, саўгасах, гарадах і раёнах нашай вобласці у сувязі з тым, што вялікі правадыр народаў таварыш Сталін і яго бліжэйшыя саратнікі таварышы Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Андрэеў, Жданаў, Мікаян і Ежоў далі згоду балаціравацца ў дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР.

Звыш 50.000 чалавек прынялі ўдзел у мітынгу горада Віцебска, каля 20.000—у Оршы, 10.000 — у Полацку, 6.000 — у Лепелі і г. д.

У сваіх выступленнях і прынятых рэзалюцыях працоўныя аднадушна заявілі аб бязмежнай любві і адданасці нашай партыі і правадыру народаў таварышу Сталіну, аб сваёй гатоўнасці галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Абкам КП(б)Б паслаў у раёны кваліфікаваных дакладчыкаў па пытаннях міжнароднага становішча, накіраваў агітмашыны з мастацкай самадзейнасцю (Мехава, Багушэўск, Віцебскі сельком і т. д.). Праведзены агітпалёты з удзелам агітатара-парашутыста ў Гарадоцкі і Бешанковіцкі раёны. Для дапамогі раёнам у правядзенні выбараў з горада Віцебска былі пасланы 230 чалавек агітатараў.

У час выбарчай кампаніі ў Вярхоўны Совет БССР супраўладжаўся велізарны палітычны і вытворчы ўздым. Гэты рост характарызаваўся новым ростам прадукцыйнасці працы на фабрыках і заводах, у калгасах і саўгасах.

На 1,5 мільёна рублёў звыш плана выпусціла прадукцыі фабрыка «КІМ». Поўгадовы план за 5 месяцаў выканала інструментальна-мэблевая фабрыка. Датэрмінова закончылі поўгадавую праграму шчотачны камбінат, ільнапрадзільная фабрыка імя Кагановіча, швейны гігант «Сцяг індустрыялізацыі».

Калгасы Віцебскай вобласці першымі ў рэспубліцы закончылі веснавую сяўбу.

[illegible]

З асобай радасцю і гордасцю выбаршчыкі Ленінскай і Валадарскай акругі горада Віцебска галасавалі за бліжэйшых саратнікаў вялікага Сталіна тт. Н. І. Ежова і А. А. Жданава.

74-гадовы выбаршчык Багатыр, апускаючы свой бюлетэнь у урну, заявіў: «Я—стары, але не адчуваю сябе забытым, закінутым, адзінокім, бо аб мне штодзенна клапоціцца совецкая ўлада. [illegible] за таварыша Жданава, [illegible] за таварыша Сталіна».

Усяго па Віцебскай вобласці галасавала за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных 99,3 проц., усяго прымала ўдзел у галасаванні 99,71 проц. [illegible]

Бліскучая перамога сталінскага блока комуністаў і беспартыйных на выбарах у Вярхоўны Совет БССР [illegible]

Зараз стаіць задача замацаваць вынікі выбарчай кампаніі. [illegible]

Трэба і надалей [illegible]

Віцебскім гаркомам праведзена гарадская нарада сакратароў партарганізацый і парторгаў. На гэтай нарадзе дадзены канкрэтныя ўказанні аб далейшым разгортванні агітацыйна-масавай работы [illegible] праводзяцца сходы хатніх гаспадынь па пытаннях далейшай работы. Партарганізацыі фабрык, заводаў, устаноў не спыняюць агітацыйна-масавую работу; яшчэ больш умацоўваюць сувязь партыі з масамі.

І. А. КІСЛІК.

загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Віцебскага абкома КП(б)Б.

ЗАБЫТЫЯ ПАСТАНОВЫ

На справаздачна-выбарным сходзе партарганізацыі цагельнага завода [illegible] (г. Менск) тры месяцы таму назад камуністы, крытыкуючы работу парткома, указалі рад істотных недахопаў. [illegible] Прынятая на сходзе пастанова павінна была стаць планам работы партарганізацыі.

Аднак пасля справаздачна-выбарчага сходу партком забыўся пра гэту пастанову, ён літаральна ігнаруе прапановы комуністаў.

На заводзе ёсць комсамольская арганізацыя, якая налічвае каля 30 чалавек. [illegible] не праводзіў комсамольскіх сходаў. Многія актыўныя комсамольцы жадаюць уступіць у партыю. Аднак іх заявы па некалькі месяцаў ляжаць неразгледжанымі ў камітэце КСМ.

Беспартыйная моладзь прадастаўлена сама сабе. А на заводзе дзесяткі выдатных стаханаўцаў, ударнікаў, якіх можна прыняць у рады комсамола. Партарганізацыя-ж у гэтай галіне нічога не робіць.

За паўтара года на заводзе не прынята ў партыю ні адзін чалавек. Лепшым людзям закрыт доступ у нашу партыю.

[illegible]

Некаторыя гурткі, арганізаваныя па вывучэнню палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР, спынілі заняткі. Агітатары перасталі заходзіць на былы выбарчы ўчастак. Партком пасля выбараў не сабраў агітатараў, не расказаў ім аб далейшых задачах агітацыйнай работы сярод насельніцтва.

Сакратару парткома тав. Сухімскаму пара ўжо адчытацца перад комуністамі, як выконваюцца рашэнні справаздачна-выбарчага схода.

А. Х. КАЗЛОЎ.

ЛЕПШЫЯ ЛЮДЗІ ЎСТУПАЮЦЬ У ПАРТЫЮ

ЛЕЗНА. Днямі райком КП(б)Б прыняў у кандыдаты партыі дэпутата Вярхоўнага Совета БССР тав. Мураўёву Анну Васільеўну — брыгадзіра жаночай трактарнай брыгады Высачанскай МТС.

Агітатар тав. Буракоў правёў у часе выбараў Вярхоўнага Совета БССР вялікую масава-агітацыйную работу сярод рабочых упаковачнага цэха фабрыкі імя Карла Маркса. Ён кіраваў таксама гуртком па вывучэнню выбарчага закона і Канстытуцыі БССР. Тав. Буракоў прынят зараз у кандыдаты партыі.

У кандыдаты партыі прынят сакратар участковай выбарчай камісіі Высачанскай МТС тав. Ігнаценка.

Агітатар тав. Новікаў пераведзен з кандыдатаў у члены партыі. Актывістка выбарчай кампаніі работніца фабрыкі імя Карла Маркса тав. Кочагава прынята ў спачуваючыя.

ВУЧОБА ПАРТЫЙНЫХ КАДРАЎ

13 ліпеня ў Менску пры партыйных курсах ЦК КП(б)Б адкрыліся двухмесячныя курсы інструктараў райкомаў КП(б)Б. У праграме курсаў, якія разлічаны на 450 вучэбных гадзін, уваходзяць пытанні: гісторыя ВКП(б), гісторыя народаў СССР, геаграфія, Сталінская Канстытуцыя, пытанні партбудаўніцтва і пытанні міжнароднага становішча.

На курсах навучаецца 75 чалавек.

Веткаўская МТС арганізавала кароткатэрміновыя курсы па падрыхтоўцы памочнікаў камбайнераў. НА ЗДЫМКУ: курсанты вывучаюць паўднёвы камбайн. Фото Шаевіча (СФ).

У Совеце Народных Камісараў Саюза ССР

АБ ВЫТВОРЧАСЦІ МЕТАЛІЧНЫХ ВЫРАБАЎ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ, ПРАДМЕТАЎ ХАТНЯГА УЖЫТКУ І МЭБЛІ

Соўнарком СССР прыняў пастанову аб вытворчасці металічных вырабаў шырокага спажывання, прадметаў хатняга ўжытку і мэблі. У пастанове адзначаецца нездавальняючае выкананне Наркаммашам і Наркамлесам плана вырабу тавараў шырокага спажывання за прайшоўшыя 5 месяцаў 1938 г., а таксама невыкананне плана вырабу тавараў шырспажыву па прадпрыемствах Наркамцяжпрома, саматужнапрамысловай кааперацыі і мясцовай прамысловасцю.

Соўнарком абавязаў Наркаммаш пабудаваць і ўвесці ў дзеянне цэхі шырспажыву не пазней IV квартала 1938 года на заводах: Неўскі імя Леніна, «Чырвоны Профінтэрн» і «Дынама». У 1-м паўгоддзі 1939 года — на Горкаўскім аўтамабільным заводзе імя Молатава і Чэлябінскім трактарным заводзе, у 1939 годзе — цэх шырспажыву на першым дзяржаўным падшыпнікавым заводзе імя Л. М. Кагановіча. У гэтым годзе павінен быць закончан цэх шырспажыву на аўтазаводзе імя Сталіна з тым, каб у 1939 годзе забяспечыць выпуск прадукцыі гэтым цэхам у размеры 5 мільёнаў рублёў, а ў 1940 годзе — 10 мільёнаў рублёў. У 1938—39 гг. на цэлым радзе заводаў павінны быць пабудаваны і абсталяваны дробныя цэхі шырспажыву па скарыстанню адыходаў, расшыраны і даабсталяваны ўцільцэхі.

Наркамцяжпром абавязан увесці ў дзеянне ў IV квартале 1938 года цэх шырспажыву на Кузнецкім металургічным заводзе імя Сталіна, арганізаваць выпуск металавырабаў шырспажыву (вёдры, ложкі, лапаты, пасуда і інш.), разлічаных на рынак Сібіры і Далёкаўсходняга края. Да пачатку IV квартала 1938 года і ў 1939 годзе павінны быць уведзены ў дзеянне новыя цэхі шырспажыву на радзе заводаў.

Дзяржплану СССР прапанавана асоба ўлічыць пры падрыхтоўцы планаў Наркаммясцпромаў рэспублік на 1939 год неабходнасць разгортвання па лініі гэтых наркаматаў вытворчасці металавырабаў шырспажыву, у асаблівасці ў аддаленых раёнах Саюза. У двухмесячны тэрмін павінны быць разгледжаны і ўстаноўлены разам з Наркамгандлем СССР і адпаведнымі прамысловымі наркаматамі размер выпуску і асартымент вырабаў шырспажыву, забяспечана расшырэнне вытворчасці па лепшых совецкіх і заграцічных узорах, у асаблівасці наступных тавараў: гадзіннікаў насценных, настольных і наручных, швейных сямейных машын і частак да іх, веласіпедаў, электрабытавых вырабаў, радыёпрыёмнікаў, радыёл, патэфонаў, фотаапаратаў, спартыўных прылад, пасуды, вілак, нажніц, цукарных шчыпцоў, ложкаў фасонных, ложкаў з сеткай, дзіцячых ваннаў, чайных і сталовых лыжак, гатавальняў, бытавых электрашчотчыкаў і інш.

Заданні 1938 года па выпуску тавараў шырспажыву павялічаны:

По Наркаммашу на 52 мільёны рублёў, у тым ліку: алюмініевыя лыжкі— 2 мільёны штук, швейныя машыны — 35.000 штук, іголкі швейныя — 3 мільёны штук, веласіпеды — 125 тысяч штук, матацыклы — 2 тысячы штук, грамафонныя пласцінкі — 10 мільёнаў штук, гатавальні — 25.000 штук, гадзіннікі кішэнныя — 25.000 штук, электрашчотчыкі — 35.000 штук, радыёдынамікі — 30 тыс. штук.

По Наркамату абаронная прамысловасці на 5,3 мільёна рублёў, у тым ліку: ложкі — 10 тысяч штук, патроны для дробнакалібровавых вінтовак — на 450 тысяч рублёў, скабяныя вырабы — на 550 тысяч рублёў, электраарматура — на 300 тысяч рублёў, вырабы з пластмас—на 676 тысяч рублёў.

По Наркамату ўнутраных спраў — на 87 мільёнаў рублёў у адпускных цэнах, у тым ліку: ложкі — 107 тысяч штук, мэбля — на 6 млн. рублёў, трыкатажныя вырабы—на 7,3 млн. рублёў, коўдры вігоневыя—45 тыс. штук, абутак розны — на 5,9 млн. рублёў, фотаапараты Фэд — 3 тыс. штук, фотапапера — 75 тыс. кв. метраў;

По Наркамлесу — на 20 млн. рублёў, у тым ліку: папяровыя вырабы—на 4,5 млн. рублёў, тарныя тавары — на 7 млн. рублёў, лесахімічныя — на 4 млн. рублёў, абозныя — на 2,4 млн. рублёў, кровельна-шчэпныя — на 2,2 млн. рублёў.

Соўнаркомам Саюзных рэспублік даручана асобна разгледзець мерапрыемствы па пашырэнню вытворчасці прадметаў шырокага спажывання з пластмас у 1938 годзе і ў асаблівасці ў 1939 годзе на прадпрыемствах Наркаммясцпромаў рэспублік. Соўнарком СССР устанавіў, што як у планах наркаматаў, так і ў планах матэрыяльнага снабжэння, зацвярджаемых Эканамічным Советам, фонды чорных і каляровых металаў і іншых фандыруемых матэрыялаў у адпаведнасці з устаноўленай праграмай па выпуску тавараў шырокага спажывання, выдзяляюцца асобна, з мэтавым прызначэннем без права выдаткавання іх на іншыя патрэбы.

Наркамгандлю СССР прапанавана ўзмацніць інспекцыю цэн і барацьбу са злоўжываннямі ў галіне цэн на мэблю. Наркамлесу, НКВД СССР і Усекапрамлессаюзу дазволена стварыць інспекцыю па якасці выпускаемай імі мэблі.

Дзяржплану СССР дазволена арганізаваць пры сектары тавараабароту спецыяльную групу па шырспажыву. У складзе Наркамцяжпрома, Наркамлеса і Наркамунутспраў СССР ствараюцца сектары тавараў шырокага спажывання. Наркамгандаль СССР абавязан у адносінах тавараў, якія сустракаюць труднасці збыту з-за дрэннай арганізацыі гандлю, адсутнасці рэкламы, неўпарадкавання цэн і іншых прычын, прыняць усе неабходныя меры для пашырэння збыту гэтых тавараў шляхам паляпшэння рэкламавання, прасоўвання гэтых тавараў у новыя раёны, прад'яўлення патрабаванняў да вытворчых наркаматаў аб паляпшэнні якасці тавараў і пастаноўцы ў належных выпадках пытання перад урадам аб зніжэнні цэн на гэтыя тавары.

ЗАКРЫЛАСЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА АРМЯНСКАЙ ССР

ЕРЭВАН, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Сёння на вячэрнім пасяджэнні сесіі Вярхоўнага Совета Армянскай ССР дэпутат А. С. Пірузян унёс на разгляд сесіі новы склад СНК Армянскай ССР.

Персанальным галасаваннем Вярхоўны Совет утварае ўрад рэспублікі.

Дэлегацыя піянераў Ерэвана вітае сесію. Затым старшыня Вярхоўнага Совета тав. Акопджанян абвяшчае першую сесію Вярхоўнага Совета Армянскай ССР закрытай.

Сёння вечарам адбылася грандыёзная дэманстрацыя працоўных Ерэвана, прысвечаная першай сесіі Вярхоўнага Совета Армянскай ССР. Дэманстрацыя вылілася ва ўсенароднае таржаство сталінскага блока комуністаў і беспартыйных, з'явілася красамоўным выражэннем бязмежнай любві і адданасці армянскага народа комуністычнай партыі, Совецкаму ўраду, вялікаму Сталіну.

НА ВАРЦЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ЗАКОННАСЦІ

К. Н. АБУШКЕВІЧ

Старшыня Вярхоўнага суда Беларускай ССР.

★ ★ ★

Замест старога царскага суда Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя стварыла новы, народны суд, совецкі суд, накіроўваючы свае ўдары супроць эксплаататараў, дэзарганізатараў совецкага ладу, здраднікаў і ўсіх ворагаў соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

«Новы суд, — пісаў Ленін у 1918 годзе, — патрэбен быў раней за ўсё для барацьбы супроць эксплаататараў, спрабуючых аднавіць сваё панаванне, або адстойваць свае прывілеі, або тайком працягнуць, ашуканствам атрымаць тую ці іншую частачку гэтых прывілей».

Адначасова з гэтым Ленін указваў, што на новы совецкі суд «кладзецца другая, яшчэ больш важная задача. Гэта — задача забяспечыць найстражэйшае правядзенне дысцыпліны і самадысцыпліны працоўных» (Ленін, т. XXII, стар. 424).

Совецкая ўлада спрасціла ўстройства суда, зрабіла яго блізкім, даступным насельніцтву. Наш совецкі суд з самага пачатку свайго ўзнікнення быў і ёсць адзіным у свеце сапраўды дэмакратычным судом.

Вялікая Сталінская Канстытуцыя соцыялізма ўзняла совецкі суд на яшчэ большую вышыню і разам з тым усклала на яго вялікія палітычныя задачы па ажыццяўленню соцыялістычнага правасуддзя ў СССР.

Выбары народных судоў Саюза ССР, згодна арт. 109 Сталінскай Канстытуцыі, праводзяцца на падставе ўсеагульнага, прамога і роўнага выбарчага права, пры тайным галасаванні.

Ні адзін суд у свеце не арганізоўваецца такім дэмакратычным чынам. Совецкі народны суд не проста выбіраемы суд, але суд, выбіраемы на падставе сапраўды дэмакратычнага выбарчага закона. Не толькі народныя суды, але і ўся судовая сістэма СССР арганізоўваецца на аснове выбараў. Вярхоўны суд СССР, Вярхоўныя Суды саюзных і аўтаномных рэспублік, краявыя і абласныя суды, акруговыя суды, спецыяльныя суды СССР таксама выбіраюцца.

Усё совецкае судаводства будуецца на аснове паслядоўнага дэмакратызма. Ва ўсіх судах СССР разгляданне спраў адкрытае, паколькі законам не прадугледжаны выключэнні. У совецкіх судах абвінавачваемаму забяспечваецца права на абарону.

Совецкія суддзі, закліканыя вырашаць пытанні, закранаючыя самыя істотныя інтарэсы дзяржавы і асобных грамадзян СССР, павінны валодаць высокім узроўнем палітычнага і культурнага развіцця, павінны быць здольнымі выконваць асноўныя патрабаванні Вялікай Сталінскай Канстытуцыі — незалежнасць і падначаленне суддзяў толькі закону.

У бліжэйшы час прадстаяць выбары народных суддзяў і народных засядацеляў у адпаведнасці са Сталінскай Канстытуцыяй.

У руках нашага насельніцтва выбары з'яўляюцца магутным сродкам праверкі і адбору суддзяў. Суддзі, якія не здолелі заваяваць неабходную павагу, не могуць разлічваць ні на які поспех пры выбарах.

Выбары народных суддзяў — гэта буйнейшы дзяржаўны экзамен, які закліканы трымаць не толькі народныя суддзі. Гэта экзамен, які будуць трымаць перад нашай краінай, перад партыяй і ўрадам усе работнікі суда і пракуратуры.

Суддзя, выбраны на падставе Сталінскай Канстытуцыі, будучы незалежным і падначаленым толькі закону, павінен быць найцяснейшым чынам звязан з масамі, павінен усведамляць адказнасць перад масамі за сваю дзейнасць.

Справаздачы народных суддзяў — найлепшая форма сувязі народнага суда з насельніцтвам, лепшы метад праверкі работы народнага суда, мабілізацыі працоўных на барацьбу за ўмацаванне дысцыпліны, за ўмацаванне соцыялістычнай законнасці.

Справаздачы народных суддзяў гэта не кампанія, прыўрочваемая да выбараў іх, а пастаянны абавязак народных суддзяў, абавязак, вынікаючы з патрабаванняў Сталінскай Канстытуцыі.

Студзеньскі Пленум ЦК ВКП(б) з усёй астрынёй паставіў перад работнікамі суда пытанне аб павышэнні якасці работы, уважлівым разглядзе спраў, забяспечваючым чулы, індывідуальны падыход да грамадзян. Не можа быць месца ў асяроддзі судовых работнікаў тым, хто фармальна-бюракратычна і агульна падыходзіць да грамадзян пры разглядзе спраў, хто не выкрывае кар'ерыстаў, паклёпнікаў, перастрахоўшчыкаў, хто актыўна не змагаецца за ўмацаванне совецкага закона, за аўтарытэт суда і яго рашэнняў.

Пастанова студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) вучыць сапраўды рэвалюцыйнай пільнасці, вучыць уменню адрозніваць ворага ад прыяцеля, выкрываць і знішчаць ворага, як-бы ён ні маскіраваўся.

Узброіцца гэтым уменнем, гэтай сапраўды большэвіцкай пільнасцю, ужываць яе пры вырашэнні кожнай справы незалежна ад яе складанасці — абавязак усіх судовых работнікаў.

У совецкім судзе не можа быць спраў, да якіх дапушчальна было-б падыходзіць няўважліва, неахайна. Такія адносіны былі-б глыбока шкоднымі, скажалі-б сапраўдны сэнс совецкага судовага працэса.

Ворагі народа прабуюць скарыстаць следчыя, пракурорскія і судовыя органы для таго, каб узвесці хлуслівае абвінавачанне на чэсных работнікаў, выбіць іх са строю, падвесці пад удар судовай рэпрэсіі.

Задача судовых работнікаў—выкрыць гэтых ворагаў, прыгваздзіць іх да ганебнага слупа, агарадзіць чэсных работнікаў ад удараў ворага, забяспечыць знеслаўленым абарону іх правоў.

Калі ў пастанове студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) указана, што «Партыйныя арганізацыі і іх кіраўнікі замест таго, каб ускрыць і выкрыць правакацыйную работу такога замаскіраванага ворага, нярэдка ідуць у яго на паваду, ствараюць яму абстаноўку беспакаранасці за паклёп на чэсных комуністаў...», то гэта ў такой-жа меры адносіцца і да судовых органаў, якія абгрунтоўвалі свае прыгаворы і рашэнні на паказаннях і матэрыялах перастрахоўшчыкаў і кар'ерыстаў і пакідалі зусім беспакаранымі паклёпнікаў.

Пастанова студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) абавязвае кожнага судовага работніка ўсвядоміць тую выключна сур'ёзную адказнасць, якую суд нясе перад партыяй, перад урадам, перад народам за кожны прыгавор, за кожнае рашэнне, закранаючае лёс жывых людзей і інтарэсы дзяржавы.

Рад фактаў зусім неабгрунтаванага аддання суду, беспадстаўнага асуджэння, штампоўкі вышэйстаячымі судовымі інстанцыямі яўна няправільных прыгавораў і рашэнняў народных судоў, а таксама факты, выяўленыя пры пераглядзе спраў калгаснага і сельскага актыва, — сведчаць аб тым, што на сёнешні дзень судовыя работнікі БССР не выканалі яшчэ поўнасцю ўказанняў партыі і ўрада і не здолелі ўзняць работу совецкага суда да ўзроўню патрабаванняў Сталінскай Канстытуцыі.

Ленін вучыў, што трэба культурна змагацца за законнасць, не забываючы граніц законнасці ў рэвалюцыі. Гэтым Ленін выражаў прынцып падпарадкавання рэвалюцыйнай законнасці — дыктатуры пралетарыята.

Трэба, аднак, прызнаць, што мы яшчэ поўнасцю гэтай задачы не вырашылі, што культурна змагацца за законнасць мы яшчэ як след не ўмеем. Нашы суддзі нярэдка адстаюць ад патрабаванняў, прад'яўляемых да іх партыяй і ўрадам.

Сярод суддзяў у БССР ёсць людзі, у рабоце якіх нямала прарываў і недахопаў, якія скрозь і ўсюды ў значнай ступені змяншаюць эфектыўнасць работы судоў, паслабляюць іх ролю і падрываюць іх аўтарытэт.

Так, напрыклад, народны суд Свіцілавіцкага раёна (нарсуддзя Секрэтароў), разгледзеўшы справу аб хуліганстве, у сваім прыгаворы запісаў літаральна наступнае: «Знайшоў устаноўленым, што 12 красавіка 1936 года грамадзянін Л. дома напіўся водкі, а пасля ў п'яным выглядзе пашоў у калгас, дзе па дарозе лаяўся рознымі нецэнзурнымі словамі». Далей у «прыгаворы» прыводзяцца гнуснейшыя пахабныя выразы, якімі лаяўся абвінавачаны.

Гэты «прыгавор» не толькі абурае сваёй непісьменнасцю, але і прама дыскрэдытуе совецкі суд. Праўда, такія «прыгаворы», на шчасце, прадстаўляюць сабой у нашай практыцы выключэнне, але ўсё-ж, нават у адзінкавых выпадках яны недапушчальны і зусім нецярпімы.

Нарсуддзя Талачынскага раёна Кірыльчык па справе аб адабранні дзяцей у бацькі Р. і перадачы іх мацеры Б. і спагнанні аліментаў з Р. запісаў у рашэнні суда даслоўна наступнае: «сама працаспасобная можа работаць і будзе работаць так, што можа даць надлежашчае выхавання дзяцей пры мацярынскіх чувствах, а гэтакія ў яе ёсць, хаця і з пачатку і пакінула дзяцей. Бацька дзяцей жаніўся на другой работает на атходнічанні, а паэтаму рэдка прыходзіцца бываць дома, а адсюль вывад, што няможа наблюдаць за сваімі дзецьмі, а жыць дзецям пры мачыхе вядомае жыццё, а паэтаму...»

Можна падумаць, што народны суд, выносячы гэта «рашэнне», задаўся спецыяльнай мэтай пасмяшыць людзей стылем, характарам і логікай свайго пісання. Ці можна прымірыцца з падобным становішчам спраў, з падобнай якасцю судзейскай работы? Ясна, нельга!

Прыгаворы і рашэнні, вынасімыя судом, павінны ўнушаць павагу да суда, да яго аўтарытэта. Рашэнне-ж суда, прыгавор публіка выслухоўвае стоячы і выносяцца яны ад імя Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі!

Партыя і ўрад і асабіста таварыш Сталін аддаюць шмат увагі пытанням умацавання рэвалюцыйнай законнасці і паляпшэння работы судовых органаў.

У сваім выступленні на першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР тав. Молатаў сказаў: «... нам трэба, каб Наркамюст працаваў, як узорны совецкі наркамат, на які ўскладзены нашай Канстытуцыяй новыя велізарныя задачы...».

Для гэтага нам неабходна забяспечыць правільную арганізацыю работы абласных і народных судоў. У БССР арганізаваны 5 абласных судоў і трыццаць дадатковых участкаў народных судоў. Неабходна ўкамплектаваць гэтыя суды кваліфікаванымі работнікамі, а таксама запоўніць вакантныя месцы ва ўсіх астатніх народных судах.

Трэба змяніць формы і метады кіраўніцтва, паставіць гэту работу такім чынам, каб замест бясконцага патоку загадаў і інструкцый пераважала жывое, канкрэтнае кіраўніцтва.

Для правільнай і быстрай перабудовы судовай работы неабходна асвяжыць судовыя органы, аздаравіць іх свежымі маладымі кадрамі шляхам смелага высоўвання на адказную работу лепшых людзей — партыйных і непартыйных большэвікоў, людзей, адданых справе партыі Леніна—Сталіна. Трэба дапамагчы гэтым людзям авалодаць тэарэтычна і практычна складанай і адказнай работай суда.

Совецкі суд павінен выканаць задачы, якія на яго ўскладаюць партыя і народ, ускладае вялікая Сталінская Канстытуцыя.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ

КАЛІ-Ж КАМБАЙНЫ ВЫЙДУЦЬ НА УЧАСТКІ?

МАГІЛЕЎ. На калгасных палях раёна паспелі багаты ўраджай. 29 калгасам зоны Магілеўскай МТС трэба ўбраць 9.121 гектар пасеваў, з іх, згодна плана Наркамзема, трэба ўбраць камбайнамі 1.440 гектараў.

Трэба, аднак, прызнаць, што МТС — дырэктар тав. Блюмен — не падрыхтавалася да камбайнавай уборкі. Камбайны хаця і адрамантаваны, але на гэты час стаяць на сядзібе МТС, іх чамусьці не рассылаюць у калгасы. Стаяць у МТС і 3 сноапавязалкі, адна з іх нават не адрамантавана. Яшчэ не выйшаў у поле і многа трактараў.

У Магілеўскай МТС усур'ёз не ўлічваюць урокаў мінулага года, калі з-за адсутнасці тары камбайны прастойвалі суткамі. Для пачаковых камбайнаў патрэбна 400 мяхоў, а ў МТС няма ніводнага. Для сноапавязалак не падрыхтавалі шпагат.

Ні гэты час не падабраны ўчасткі пад камбайнавую ўборку. Самі камбайнеры не ведаюць, дзе яны будуць працаваць.

Не закончылі падрыхтоўку да ўборкі і калгасы зоны Магілеўскай МТС. У калгасе «Чырвоная іскра», Чорназемаўскага сельсовета, ёсць пяць жнярак-самаскідак, адрамантавана толькі 4, прычым да іх не прыстасаваны збожжа-ўлаўліцелі, не набыт шпагат. У калгасе Усур'ёз не падумалі аб арганізацыі барацьбы са стратамі. Зернесушыльня не адрамантавана, не праведзена дэзінфекцыя складаў і гумнаў. Што датычыць «дробязей» — ручных грабляў і сярпоў, то аб іх зусім забыліся.

Калгас імя Варашылава — насенневодчы калгас. Але і тут пытанне аб сушцы ўраджаю не прадумана. Уся трывогу становішча трасемага ў тамашніна стаяць без руху, яны не забяспечаны камерамі, пакрышкамі.

Магілеўская МТС чамусьці лічыць, што рамонт уборачных машын у калгасах — справа толькі калгасаў. Кіраўніцтва МТС нават не ведае наяўнасці машын у калгасах, ні чым канкрэтна яно не дапамагло калгасам у рамонце уборачных машын.

Я. ПЛЕЦЯНОЎ.

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА КАМБАЙНЕРАЎ

Адбылася абласная нарада камбайнераў і памочнікаў дырэктараў МТС па палітчасці Палескай вобласці, на якой прысутнічала 82 чалавекі.

Удзельнікі нарады падзяліліся вопытам сваёй работы па падрыхтоўцы да ўборкі і далі абяцанне чотка арганізаваць працу на камбайнавых агрэгатах, павысіць сутачную норму выпрацоўкі камбайнамі.

Малады камбайнер-стаханавец Брагінскай МТС тав. Пуранак, які ў мінулым годзе на камбайне «Комунар» убраў 185 гектараў, абавязаўся ў гэтым годзе за 12—14 дзён убраць 350 гектараў. Камбайнерка-камсамолка Мазырскай МТС тав. Целеш Маруся абавязалася на камбайне «Комунар» убраць 300 гектараў. Такое-ж абавязацельства ўзялі на сябе маладая камбайнерка Хойніцкай МТС Вольга Савенка.

Удзельнікі нарады звярнуліся да ўсіх калгаснікаў, трактарыстаў, машыністаў, аграномаў і ўсіх спецыялістаў сельскай гаспадаркі вобласці з заклікам шырока разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай і своечасовую ўборку ўраджаю.

Удзельнікі нарады абавязаліся правесці ўборку за 14—15 дзён, у тым ліку зімуя за 6—7 дзён. Паўдзённым камбайнамі ўбраць у дзень па 20—25 гектараў, а за сезон — 300 гектараў і паўночным камбайнамі ўбраць у дзень па 10—12 гектараў, а за сезон — 175 гектараў.

Удзельнікі нарады абавязаліся за 20—25 дзён закончыць і трактарамі. Пасля ўборкі здаць камбайны ў поўнай тэхнічнай спраўнасці.

НЕ ПАДРЫХТАВАЛІ МАШЫН

ЛЕЗНА. У сваёй пастанове аб уборцы ўраджаю 1938 года Саўнаркам БССР і ЦК КП(б)Б далі баявую праграму для правядзення ўборкі ўраджаю і хлебанарыхтовак дзяржаве. Там, дзе гэта рашэнне праведзена да шырокіх калгасных мас, па-большэвіцку разгортваецца барацьба за найхутчэйшую ліквідацыю ўсіх недахопаў у падрыхтоўцы да наступаючай ўборкі багатага сталінскага ўраджаю.

Так, калгас «Вязбожнік» (старшыня Кабанаў) поўнасцю адрамантаваў усе уборачныя машыны. Дабіваюцца да ўзвання ўраджаю два новыя такі, адрамантаваны і старыя агледжаны гэтыя такі. Кожнаму звяну дакладна вядомы ўчасткі работ. Гатоў да ўборкі ўраджаю і калгас «Самлёт Леніна». Сустракаюць калгасы «Чырвоны Барыс» ... пры падрыхтоўцы ад калгаснікаў да ўборкі такога-ж ... Але многія калгасы раёна не падрыхтаваліся да ўборкі ...

тарных малатарняў «МК-1100» адрамантаваны толькі 4. За камбайнамі не замацаваны ўчасткі; у калгасах імя Чапаева, «Інтэрн» (Крынкаўскі сельсовет), «Ударнік» (Кавяныцкі сельсовет), «Страх ворагам» (Выдрэйскі сельсовет) — зернесушылкі не абсталяваны. У многіх калгасах усуцім не прыстасаваны да будучых зерпасушылак. Для звязак зерна ад камбайнаў няма мяшкоў, не агледжаны трактары, якія будуць працаваць з камбайнамі. У Добрамыслінскай МТС не адрамантаваны 24 жняяркі, неспраўны трактары і іншыя ўборачныя машыны. Такое-ж становішча і ў Лёзнінскай МТС.

Марудна ідзе падрыхтоўка да ўборкі ўраджаю ва многіх калгасах раёна. У калгасе «Перадавік», Горбаўскага сельсовета, не закончан рамонт сельгасмашын. Не адрамантавана 4 жняяркі, не падрыхтаваны такі. Такое-ж становішча і ў калгасах «Бальшавік», Велішкоўскага сельсовета, «Уперад», Чарніцкага сельсовета, і іншых.

Кіраўнікі раёна не зрабілі адпаведных вывадаў з пастановы СНК БССР і ЦК КП(б)Б і па-сапраўднаму не мабілізавалі калгаснікаў на бальшавіцкае правядзенне ўборкі ўраджаю.

Н. ШАШОК.

СТАХАНАЎЦЫ СЕНАЎБОРКІ

ПЛЕШЧАНІЦЫ. Выдатныя ўзоры работы на сенакашэнні паказваюць стаханаўцы калгаса імя Дзяржынскага, Горнаўскага сельсовета. Пры норме скасіць за дзень 0,35 гектара калгаснікі Антон Глябок сістэматычна выкашвае па 1,96 гектара, Рыгор Шавель — па 1,84 гектара, Віктар Зялёнка — па 1,20 гектара, Андрэй Банькоўскі і Віктар Ковель — па 1 гектару кожны.

Дзякуючы разгортванню стаханаўскіх метадаў на ўборцы калгас у бліжэйшыя дні поўнасцю закончвае ўборку сенажаці на плошчы 180 гектараў.

І. МУРАВІЦКІ.

Весела праводзяць свой вольны час курсанты парашутнай школы Цэнтральнага совета Асоавіяхіма СССР. НА ЗДЫМКУ: танцы ў лагеры. Фото І. Гакава (СФ).

УЗМАЦНІЦЬ РЭАЛІЗАЦЫЮ ПАЗЫКІ Ў ВЁСЦЫ

Адсутнічае масава-растлумачальная работа

ГОМЕЛЬ, 15 ліпеня. (Кар. «Звязды»). З выключным уздымам прадаўжаецца падпіска на пазыку трэцяй пяцігодкі (выпуск першага года) па Гомельскай вобласці. Сума падпіскі расце з кожным днём. На 14 ліпеня працоўныя вобласці далі ў пазыку дзяржаве 20.497 тысяч рублёў — на 2 мільёны больш мінулагодняй падпіскі. Па Гомелю сума падпіскі складае 10.660 тыс. рублёў. 95 процантаў працоўных горада падпісаліся на двух-трохтыднёвы і месячны заработак.

На Беларускай чыгунцы 99 процантаў усіх рабочых і служачых падпісаліся на пазыку на агульную суму 8.533 тыс. рублёў. Сума падпіскі перавышае 3-тыднёвы фонд заработнай платы.

З вялікай радасцю падпісваюцца на новую пазыку калгаснікі. Практыка паказала, што там, дзе добра пастаўлена арганізацыйна-масавая работа і дзе да актыўнага ўдзелу ў рэалізацыі пазыкі прыцягнут раённы і сельскі актыў, — там падпіска праходзіць з вялікім поспехам.

Аднак не ўсе кіраўнікі раёнаў зразумелі ўсёй важнасці пазыковай кампаніі. Ёсць асобныя раёны, дзе масава-растлумачальная работа сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў разгорнута надзвычайна слаба. Да іх адносяцца: Свяцілавіцкі, Будакашалёўскі, Жлобінскі раёны. Тут процант ахопу працоўных падпіскай надзвычайна нізкі. Райкомы партыі і райвыканкомы не арганізавалі дапамогу адстаючым сельсоветам. Вылучаны ў дапамогу сельсоветам раёпны актыў у большасці сваёй фактычна не выязджаў на месцы.

Абком партыі і оргкамітэт ЦВК БССР па Гомельскай вобласці паслалі ў дапамогу раёнам абласны актыў. Але ўся яго роля звялася толькі да правядзення аднаго схода, назаўтра-ж усе пасланыя таварышы былі ў Гомелі. Асобныя з іх нават не выязджалі на месцы. Дырэктар абласнога банка тав. Шыманскі, прымацаваны да Гомельскага раёна, фактычна яшчэ там не быў. Не выязджаў яшчэ таксама прымацаваны да Церахоўскага раёна загадчык канторы плодагародніны тав. Кобрынскі.

Гомельская вобласць мае ўсе магчымасці ў бліжэйшыя дні завяршыць падпіску на пазыку. Гэта залежыць выключна ад разгортвання арганізацыйна-масавай работы, ад якасці кіраўніцтва падпісной кампаніяй.

Н. ГІРШЫН.

ПОСПЕХІ ПЕРШЫХ ДЗЕН УСКРУЖЫЛІ ГАЛОВЫ

Працоўныя Быхаўскага раёна ахвотна аддаюць у пазыку дзяржаве трохтыднёвы месячны заработак. За першы дзень пасля выпуску пазыкі падпіска па раёну склала 120.000 рублёў. На 6 ліпеня сума падпіскі дасягнула 752.000 рублёў.

Трэба, аднак, адзначыць, што поспехі першых дзён ускружылі галовы некаторым партыйным і совецкім работнікам раёна. Замест разгортвання сур'ёзнай масава-растлумачальнай работы аб значэнні новай пазыкі, раённыя работнікі праводзяць час у сваіх кабінетах. Ні адзін чалавек з кіруючых работнікаў раёна не выехаў у вёску па пытаннях рэалізацыі пазыкі.

У Макранскім сельсовеце з 1106 калгаснікаў падпіскай на пазыку ахоплена толькі 55. Старшыня сельсовета тав. Куракін нічога канкрэтнага не робіць для ахопу падпіскай усіх калгаснікаў і аднаасобнікаў.

Г. ПАУЛАЎ.

КАЛГАСНІКІ УНОСЯЦЬ УСЮ СУМУ ПАДПІСКІ

Дружна праходзіць падпіска на пазыку трэцяй пяцігодкі сярод працоўных Кіраўскага раёна.

Знатны аўцавод-калгаснік сельгасарцелі «Чырвоны ўсход» тав. Карзун падпісаўся на пазыку на 250 рублёў.

Падпіска на пазыку па Казуліцкаму сельсовету дасягнула 31 тыс. рублёў.

Адначасова з падпіскай працоўныя раёна пачалі ўносіць першыя ўзносы наяўнымі грашыма.

Так, калгаснікі Казуліцкага сельсовета ўнеслі ўжо 3 тысячы рублёў. Калгаснік сельгасарцелі «Комінтэрн», гэтага-ж сельсовета, тав. Худавец, падпісаўшыся на 100 рублёў, адразу ўнёс наяўнымі ўсю суму. Настаўнік Чыгірскай НСШ тав. Андрэйчыкаў і яго жонка, падпісаўшыся на 800 рублёў, тут-жа ўнеслі наяўнымі 400 рублёў.

М. Ф. СКАЛАБАН.

У РАБОЧЫХ ІНТЭРНАТАХ

Сярод пышнай зеляніны садоў Малой Серабранкі, на ўскраіне Менска, высяцца два двухпавярховыя дамы інтэрната швейнай фабрыкі імя Крупскай. Перад дамамі рассцілаецца шырокі кавёр зялёнага луга, а па ім вузкай істужкай уецца рака Свіслач.

Амаль заўсёды, асабліва ў выходны дзень, на двары і на лугу звіняць вясёлыя дзявочыя галасы, чутны мілагучныя, бадзёрыя песні. Усюды адчуваецца задор шчаслівага жыцця, шчаслівай маладосці.

Мы заходзім у адзін з пакояў інтэрната. Як і ўсе пакоі, ён вабіць чыстатой і ўтульнасцю. На вокнах беласнежныя гардзіны. Злева на сцяне партрэт любімца совецкай моладзі Сяргея Міронавіча Кірава. Восем коек любоўна прыбраны. На сценах развешаны розныя фотакарткі. Жыхары гэтага пакоя пайшлі хто на фабрыку глядзець кінокарціну, хто патанцаваць на двор.

За акном чуецца вясёлы перабор гармоніка. У пакоі сядзіць работніца фабрыкі комсамолка Еха Догман.

— Чаго вы сумуеце?

— Няма куды ісці.

— А танцаваць?

— Не хочацца. Я з задаволеннем паслухала-б якую-небудзь лекцыю, але яны ў нас чамусьці не праводзяцца.

Гутарка перарываецца. У пакой убягаюць вясёлыя Таня Ляшкевіч і Оля Атраш.

— Ух, натанцаваліся, — хваляцца яны, — весела сёння.

У інтэрнаце час-ад-часу ў выходныя дні арганізоўваюцца гульні, танцы, дэманструюцца кінофільмы.

У кожным пакоі ёсць шашкі, шахматы. Інтэрнат у цэлым, не гледзячы на рад недахопаў у пастаноўцы культурна-масавай работы, пакідае ўражанне ўтульнасці, чыстаты, культурнасці.

Зусім інакшы малюнак мы бачым у іншых інтэрнатах Менска.

Вуліца Папаніна. Два двухпавярховыя дамы, такія-ж, як і дамы, у якіх змяшчаецца інтэрнат фабрыкі імя Крупскай. У гэтых дамах знаходзіцца інтэрнат Менбуда. Ужо знадворны выгляд гэтых дамоў не абяцае нічога ўцешнага. Многія шыбы павыбіваны і стракацяць чорнымі дзіркамі; вокны нічым не занавешаны.

У інтэрнаце 32 пакоі, у іх жывуць 165 рабочых самых рознастайных спецыяльнасцей. Мы наўзгад просім паказаць пакой № 28.

...Пасярод пакоя стаіць брудны непакрыты стол. На ім такі-ж брудны чайнік. На падлозе валяюцца крошкі хлеба, папера, брудныя бацінкі. Ля сцен стаяць незапраўленыя койкі. На адной з іх у спецвопратцы ляжыць адзін з жыхароў. У акне пакоя выбіта шыба.

Мы абыходзім рад пакояў і ўсюды сустракаем такі-ж малюнак. Усюды бруд, няўтульнасць, няма ніводнай шафы для хавання адзення.

Ніякай культурна-масавай і паліт-выхаваўчай работы тут не праводзіцца. Многія жыхары не разбіраюцца ў самых элементарных пытаннях бягучай палітыкі. На 165 чалавек рабочых выпісваюцца толькі два экземпляры «Звязды», адзін экземпляр «Советской Белоруссии» і два экземпляры «Строительного рабочего». Але нават і гэта мізэрная колькасць газет застрае ў каменданта тав. Бурака і не трапляе да рабочых.

Пасля работы рабочыя не ведаюць, чым заняцца. Увесь вольны час праходзіць у вымушанай бяздзейнасці і таму нярэдкі выпадкі п'янак.

...На двары сабралася група рабочых. Нейчы жартаўлівы голас прапануе:

— Юфа, заспявай песню.

Малады хлопец, не прымушаючы сябе доўга прасіць, зацягвае песеньку, у якой гучыць парнаграфія. Многія, не жадаючы слухаць, адыходзяць. Але-ж куды ісці, чым заняцца? І, не знайшоўшы адказу на гэта пытанне, яны зноў збіраюцца па групах, зноў хто-небудзь спяе песню або раскажа анекдот, — і гэтак увесь вольны час.

Адсутнасць палітыка-выхаваўчай работы нікольki не турбуе кіраўнікоў партыйнай, профсаюзнай і комсамольскай арганізацый Менбуда. Недапушчальна дрэннае становішча інтэрнату не турбуе таксама і дырэктара трэста тав. Голубева. Ніхто з кіраўнікоў трэста не зойдзе ў рабочы інтэрнат, не пацікавіцца, як і чым жывуць іх рабочыя — тыя самыя рабочыя, якія паказваюць узоры сапраўднага гераізма працы.

Беручы прыклад са свайго начальства, камендант інтэрната тав. Бурак, які атрымлівае зарплату толькі за тое, што ён носіць званне каменданта, нічога не робіць, каб прывесці інтэрнат у належны выгляд. Калі яму аднойчы сказалі, што дах інтэрната ў некаторых месцах цячэ, ён адказаў:

— Так, цячэ.

— У інтэрнаце павыбівана многа шыб.

— Так, многа павыбівана.

— У інтэрнаце выключана электрычнае святло і ні ў адным пакоі няма карасінавых лямп.

— Ну, выбачайце, лямпы ёсць. Іншая справа, што няма карасіна.

— Ад гэтага-ж у пакоях святлей не бывае.

— Ну, ведаеце, да адзінаццаці гадзін можна абыйсціся і без святла, а пасля адзінаццаці, згодна распарадку інтэрната, трэба класціся спаць. Святло летам у пакоях непатрэбна.

Так Менбуд «клапоціцца» аб умовах жыцця сваіх рабочых.

Прыведзены намі прыклад гаворыць аб тым, што гаспадарнікі і кіраўнікі партыйных, комсамольскіх і профсаюзных арганізацый Менбуда не цікавяцца ўмовамі жыцця рабочых. Аднак прыклад Менбуда не адзінкавы. Такое-ж становішча і ў інтэрнатах «Вадаканалбуда», трампарка, завода імя Мяснікова і інш.

Неабходна інтэрнатам рабочых удзяліць максімум увагі. Неабходна, каб кіраўнікі фабрык, заводаў і гаспадарчых арганізацый, партыйныя, комсамольскія і профсаюзныя арганізацыі безадкладна зацікавіліся ўмовамі жыцця рабочых у інтэрнатах.

Г. ТАРАН.

ПІСЬМЫ ПРАЦОЎНЫХ

САРВАНА ВАЖНЕЙШАЯ ДЫСЦЫПЛІНА

(ПІСЬМО СТУДЭНТАЎ)

Для студэнтаў заатэхнічнага факультэта Віцебскага ветзааінстытута адною з асноўных дысцыплін з'яўляецца арганізацыя гаспадаркі. Выкладаў нам яе загадчык кафедры арганізацыі асістэнт Тамашук. Наколькі дрэнна было наладжана выкладанне гэтай дысцыпліны, сведчыць той факт, што мы, выходзячы з інстытута спецыялістамі, не ведаем, як узяцца за планы, як скласці арганізацыйна-гаспадарчы план, промфінплан і т. д. Гэта мы асабліва адчулі на мінулай вытворчай практыцы.

Апрача таго, мы зусім не праходзілі многія важныя раздзелы курса: арганізацыя конегадоўлі, аўцагадоўлі, пытанні ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў арганізацыі гаспадаркі.

Мы не раз звярталі ўвагу дэкана факультэта (ён-жа выконвае абавязкі дырэктара інстытута) тав. Лемеша на гэтае ненармальнае становішча, але Лемеша нашы заявы ніколі не ўстурбавалі. Гэта зразумела, бо Лемеш не хоча псаваць прыяцельскіх адносін з Тамашуком. А між тым факт застаецца фактам: выкладанне важнейшай дысцыпліны правалена іменна з-за гэтых прыяцельскіх, сямейных адносін у дырэкцыі інстытута.

ДРАНЬКОЎ, СОБАЛЕЎ, ФРЫГІН.

ДЫРЭКЦЫЯ ІГНАРУЕ ТЭХНІКУ БЕЗАПАСНАСЦІ

На торфзаводзе імя Орджанікідзе (Смалявіцкі раён) вельмі дрэнна пастаўлена ахова працы, асабліва на ўчастку, дзе працуе машына № 1. Яшчэ два месяцы таму назад камісія па ахове працы, праверыўшы стан першай машыны, прапанавала дырэкцыі тэрмінова замяніць тросы, якія зусім непрыгодны для работы. Аднак кіраўнікі завода не звярнулі на гэта ніякай увагі.

Між тым, на старых тросах з кожным днём становіцца ўсё больш небяспечна працаваць. Колькасць траўматычных выпадкаў сярод рабочых, якія працуюць на данай машыне, павялічваецца.

Рабочыя-тарфянікі абураны такімі бюракратычнымі адносінамі дырэкцыі завода да іх скаргаў.

Следуе 12 подпісаў.

НЕПАРАДКІ НА ст. ПУХАВІЧЫ

Выхадны дзень — 6 ліпеня. Вакзал станцыі Пухавічы перапоўнен пасажырамі, якія чакаюць прыгараднага поезда № 111 на Менск. Ля касы вялікая чарга. Да адыходу поезда засталося няшмнога часу, але-ж касір не спяшаецца. Касу адкрылі толькі тады, калі поезд прыбыў на станцыю. Пасажыры ўсхваляваліся. Кожнага трывожыла думка, як папасці на поезд.

Нарэшце пачалася пасадка. Да састава, які стаяў на другім пуці, пасажыры кінуліся натоўпам. Вагаўшчыкі і грузчыкі цягалі цяжкія багажныя бочкі. Раптам у гэты час па загаду дзяжурнага па станцыі стаў манеўрыраваць на першым пуці таварны поезд. Шлях да пасажырскага поезда быў закрыт. Пасажыры замітусіліся. Па платформе з усіх бакоў несліся крыкі, плач дзяцей.

Толькі пасля настойлівых патрабаванняў дзяжурны па станцыі спыніў манеўрыраванне таварнага поезда.

Мы абураны такімі пагардлівымі адносінамі да жывых людзей з боку кіраўнікоў станцыі Пухавічы.

Пасажыр П. М. ФРЫД.

КАЛІ АДРАМАНТУЮЦЬ НАШУ ШКОЛУ?

Што будынку няпоўнай сярэдняй школы ў вёсцы Вялікія Бортнікі Бабруйскага раёна, патрэбен рамонт — у гэтым ніхто не сумняваецца. Добра ведае аб гэтым і бабруйскі райвыканком і яго старшыня тав. Дулькін.

Яшчэ-б не ведаць! У мінулым годзе у школе быў абвал. Шчаслівая выпадковасць выратавала ад смерці дзесяткі дзяцей... Небяспека паўтарэння абвалу не ліквідавана і зараз.

Апрача гэтага, школа па сваёй плошчы не задавальняе патрэбнасці. Для рамонту старога памяшкання і прыстасавання яшчэ аднаго патрэбна 10.000 рублёў. Асталося ўжо мала часу да прыходу калгаснай дзетвары ў школу, а бабруйскі райвыканком усё «вырашае», калі рамантаваць школу. Ён зрывае падрыхтоўку да вучэбнага года.

Ф. К.

АБ СЕЗОННАСЦІ Ў РАБОЦЕ ШВЕЙНЫХ ФАБРЫК

У першым паўгоддзі бягучага года перад швейнай фабрыкай «Кастрычнік» былі пастаўлены сур'ёзныя задачы па паспяховаму асваенню 30 новых фасонаў летняга асартымента, пуску ў эксплаатацыю новага, трэцяга пашывачнага цэха на 450 чалавек.

Перамогшы рад труднасцей, калектыў прадпрыемства справіўся з гэтымі задачамі. Новыя фасоны, пушчаныя ў вытворчасць у пачатку лютага, былі асвоены нядрэнна, хоць і ў больш працяглыя тэрміны, чым планавалася.

План па выпуску прадукцыі на першае паўгоддзе выканан фабрыкай у цэннасным выражэнні на 102,5 проц.

Якасць прадукцыі яшчэ далёка нездавальняючая. Аб гэтым сведчыць ацэнка, якую атрымалі нашы мадэлі на швейнай выстаўцы пры Наркамлегпроме СССР. Асноўнымі дэфектамі ў нашай прадукцыі прызнаны: дрэннае канструяванне і беднае мастацкае афармленне. І сапраўды, трэба сказаць, што як фабрыка, так і Белшвейтрэст гэтаму важнейшаму ўчастку работы аддаюць мала ўвагі. Нам трэба карэнным чынам перабудаваць усю работу нашай лабараторыі, скарыстоўваючы вопыт перадавых швейных прадпрыемстваў брацкіх рэспублік.

Бічом фабрыкі з'яўляюцца страты ад тэкстыльнага браку, якія склалі ў 1937 годзе 192 тыс. рублёў. Толькі за 5 месяцаў гэтага года яны ўжо дасягнулі 230 тысяч рублёў.

Страты гэтыя ствараліся ў выніку ўжываемых намі уцэнак на гатовыя вырабы з тэкстыльнымі заганамі. Амаль увесь падкладачны шоўк, які мы атрымліваем ад тэкстыльных фабрык, нізкай якасці і бракаваны. Таму на выпускаемыя гатовыя вырабы з дэфектнай шоўкавай падкладкай мы робім скідку на 3 проц. да агульнага кошту ўсяго паліто або плацця. У сярэднім гэта складае каля 5—6 рублёў на кожную адзінку, у той час як тэкстыльныя фабрыкі кампенсуюць нам усяго 60 кап. — 1 руб. Такім чынам мы трацім на кожным вырабе 4—5 руб. Ясна, што гэта становішча зусім ненармальнае.

Яшчэ ў жніўні мінулага года намі было ўзнята пытанне перад Наркаматам лёгкай прамысловасці і Белшвейтрэстам аб неабходнасці перагляду інструкцыі аб уцэнках. Аднак прайшло ўжо 11 месяцаў і ніякіх рэзультатаў мы не дабіліся. Пытанне гэта патрабуе неадкладнага вырашэння.

Сёлета, у часе водпуску фабрыкі, быў праведзен рамонт усіх вытворчых карпусоў. Усе цэхі набылі культурны выгляд. Капітальна адрамантавана ўсё абсталяванне. Праведзена рад мерапрыемстваў па далейшаму паляпшэнню аховы працы і тэхнікі безапаснасці. Пушчаны ў эксплаатацыю новы корпус даў магчымасць некалькі разгрузіць асноўныя цэхі. Тым не менш расшырэнне плошчы рабочага месца і разгрузка старога корпуса павінна быць улічана Белшвейтрэстам і Наркамлегпромам пры далейшым планаванні.

Важную ролю ў арганізацыі культуры вытворчасці адыгрывае высокі тэхнічны ўзровень нашых камандных кадраў. Камандзірам вытворчасці трэба яшчэ многа папрацаваць над сабой, каб авалодаць тэхнікай кіравання і арганізацыяй вытворчасці ў брыгадзе, цэху і на фабрыцы ў цэлым.

Лепшыя майстры брыгады тт. Падоксік, Гамбург, Гальперын, сістэматычна перавыконваючы планы па колькасных і якасных паказальніках, сваёй умелай і добрасумленнай работай могуць служыць прыкладам для ўсяго адміністрацыйна-тэхнічнага персанала.

Трэба прызнаць, што пытанням арганізацыі стаханаўскага руху і кіраўніцтва ім на фабрыцы да гэтага часу яшчэ не аддаецца дастатковай увагі. Мы не займаемся вывучэннем метадаў работы лепшых стаханаўцаў, перадачай іх вопыту адстаючым рабочым. А ў нас ёсць нямала такіх перадавікоў (Шнып, Талстая, Жураўкевіч, Зісман, Альперовіч і інш.), якія паказваюць узоры высокай прадукцыйнасці працы і сапраўдных соцыялістычных адносін да вытворчасці.

Прыкладам могуць таксама служыць цэлыя брыгады, сістэматычна перавыконваючыя свае планы: брыгада майстра Падоксіка, выканаўшая сваё поўгадавое заданне на 108,8 проц., змена тав. Шостака (другі цэх), у сучасны момант трымаючая пераходны сцяг фабрыкі.

Вельмі многа перашкаджае ў рабоце прадпрыемства сезоннасць нашай вытворчасці, выклікаючая два разы ў год пры пераходах на пашыў летняга і зімовага асартыменту карэнныя ломкі ў нашых цэхах. Як правіла, фабрыка на працягу раду год не спраўляецца з асваеннем фасонаў у плануемы перыяд (гэта значыць у 25 дзён). І перыяд гэты звычайна зацягваецца да двух месяцаў. Прыходзіцца перагрупоўваць амаль усіх рабочых на іншыя аперацыі, новыя тэхналагічныя працэсы і новыя рабочыя месцы.

Наша фабрыка і швейная прамысловасць у цэлым шмат траціць на гэтых пераходах. Напрыклад, паводле плана 1938 года, па фабрыцы прадугледжана адных страт на асваенне новых фасонаў па зарплаце і налічэннях на зарплату — 134 тысячы рублёў; апрача таго, на перыяды пераходаў запланавана змяншэнне выпуску прадукцыі на 17 тысяч адзінак паліто і касцюмаў. Гэтыя пераходы таксама маюць адмоўны ўплыў на якасць прадукцыі, бо ў перыяд асваення ствараецца шмат пераробак і вытворчага браку. Частая перастаноўка абсталявання з месца на месца ў часе пераходаў выклікае іх псаванне і вялікае зношванне.

Вось і зараз, 23 чэрвеня, фабрыка перайшла на пашыў новага зімняга асартыменту. Будзем выпускаць 28 фасонаў, у тым ліку 24 новых. Прайшло 23 дні, а фасоны далёка яшчэ не асвоены, план па фабрыцы не выконваецца.

Лічу, што кіруючыя работнікі швейнай прамысловасці павінны сур'ёзна задумацца над тым, каб перабудаваць нашу фабрыку на выпуск круглагадавога асартыменту з такім разлікам, каб частка агрэгатаў працавала на летнім і частка на зімовым асартыменце, на ходу перыядычна мяняючы фасоннасць.

Наша фабрыка абслугоўвае не толькі мясцовага спажыўца, але і спажыўцоў іншых рэспублік і далёкіх абласцей нашага Саюза, куды прадукцыя як летняя, так і зімовая адпраўляецца задоўга да надыходу сезона. Таму пераход на круглагадовы асартымент не павінен адбіцца на таваразвароце. Пры гэтым трэба лічыць, што і наш мясцовы спажывец часта ахвотна набывае неабходную яму вопратку задоўга да надыходу сезона.

Л. В. КАГАНАЎ,
дырэктар менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік».

АД РЭДАКЦЫІ. Узнятае ў артыкуле тав. Каганава пытанне аб сезоннасці ў вытворчасці швейных фабрык заслугоўвае сур'ёзнай увагі. Просім работнікаў швейнай прамысловасці выказаць аб гэтым сваю думку на старонках «Звязды».

ЗА РУБЯЖОМ

У НАЦЫЯНАЛЬНА-ПАЛІТЫЧНЫМ СОВЕЦЕ КІТАЯ

ХАНЬКОУ, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Кітайскія газеты публікуюць аднагалосна прынятае рашэнне Нацыянальна-палітычнага совета Кітая аб поўнай падтрымцы «праграмы нацыянальна-вызваленчай вайны і рэканструкцыі краіны», выпрацаванай апошнім шостым кангрэсам Гаміндана. У сваім выступленні ад імя комуністычнай партыі Кітая тав. Ван Мін заявіў аб поўнай падтрымцы гэтай праграмы, падкрэсліўшы, што кітайская комуністычная партыя будзе імкнуцца аб'яднанымі намаганнямі паўсямесна праводзіць яе ў жыццё. Тое-ж самае заявіў і прадстаўнік партыі кітайскай моладзі. Нацыянальна-палітычны совет адобрыў лінію ўрада ў галіне знешняй палітыкі.

АНТЫВАЕННЫЯ НАСТРОІ СЯРОД ЯПОНСКІХ САЛДАТ

ХАНЬКОУ, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Японская ваеншчына не ў стане скрыць рост антываенных настрояў сярод японскіх салдат, якія знаходзяцца ў Кітаі. Усё часцей і часцей паўтараюцца выпадкі адмаўлення японскіх салдат ісці на фронт, дэзертырства з арміі і самагубстваў.

У Шанхайскім раёне агульная колькасць дэзертыраў з японскай арміі дасягнула 1.500 чалавек. З Няньдао (раён Шанхая) на французскую канцэсію дэзертыравала не менш 200 японскіх салдат; з раёна Усі (на захад ад Шанхая) — каля 300 салдат. Гэта паказвае, што нават жорсткі рэжым японскай казармы не можа спыніць дэзертырствы. Там, дзе японскія салдаты не могуць уцячы, яны часта канчаюць жыццё самагубствам. 8 мая, калі кітайцы захапілі горад Ліян (на захад ад возера Тайху), то яны знайшлі ў горадзе 13 трупаў японскіх салдат з распоратымі жыватамі.

У Шанхаі павесілася 14 японскіх салдат.

Антываенныя настроі часамі перарастаюць у паўстанні. За год вайны ў Кітаі замежнымі назіральнікамі было адзначана некалькі мяцежаў у японскай арміі. Каля 27 тысяч японскіх салдат у Кітаі адданы пад суд за «адмову ваяваць». Ваенна-палявыя суды ў Шанхаі і ў іншых гарадах выносяць адзін за адным прыгаворы аб расстрэле салдат за «адмову ваяваць», «за комуністычную прапаганду» і т. д. Нават па тых вестках, якія прасачыліся ў друк, налічваецца некалькі тысяч расстрэляных салдат.

АНГЛІЯ АДМОВІЛАСЯ ПРАДАСТАВІЦЬ ПАЗЫКУ КІТАЮ

ЛОНДАН, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Паводле паведамлення дыпламатычных аглядальнікаў газет «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» і «Дэйлі геральд», англійскі ўрад адмовіўся прадаставіць кітайскаму ўраду пазыку ў размеры 20 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў. Дыпламатычны аглядальнік «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» указвае, што перагаворы паміж Англіяй і Кітаем па пытанню аб пазыцы прадаўжаліся на працягу некалькіх месяцаў. Як паведамляе дыпламатычны аглядальнік «Дэйлі геральд», некаторыя члены англійскага ўрада адзначаюць, што прадастаўленне англійскага крэдыта Кітаю магло-б пагоршыць англа-японскія адносіны.

СОВЕЦКА-ТУРЭЦКІЯ АДНОСІНЫ

АНКАРА, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Газета «Ені Сабах» у перадавым артыкуле, азагалоўленым: «Турцыя і СССР», падрабязна каментуе афіцыяльнае паведамленне Анаталійскага тэлеграфнага агенцтва аб совецка-турэцкіх узаемаадносінах. У гэтым паведамленні абвяргаюцца розныя чуткі аб совецка-турэцкіх адносінах. Паведамленне падкрэслівае, што совецка-турэцкія адносіны «захоўваюць і будуць захоўваць сваю сардэчнасць і трываласць». Гаворачы далей аб няўхільна правадзімай СССР мірнай палітыцы, газета заканчвае свой артыкул заявай, што міралюбівая Турцыя астанецца заўсёды нязменным другам СССР.

ГОВАРД ЮЗ ЗАКОНЧЫЎ КРУГАСВЕТНЫ ПЕРАЛЁТ

НЬЮ-ЕРК, 14 ліпеня. (БЕЛТА). Вядомы амерыканскі лётчык Говард Юз зрабіў пасадку на аэрадроме Флойд Бенет (каля Нью-Ерка) у 13 гадзін 37 мінут па нью-ёркскаму стандартнаму часу, устанавіўшы такім чынам новы сусветны рэкорд кругасветнага пералёту.

Як вядома, амерыканскі лётчык Вілі Пост у 1933 годзе зрабіў кругасветны пералёт у 7 сутак 18 гадзін 49 мінут.

Юз свой кругасветны пералёт зрабіў (па маршруту Нью-Ерк—Парыж—Масква — Омск — **Якуцк** — Аляска—Каліфорнія — Нью-Ерк) у 3 сутак 19 гадзін 17 мінут, пакрыўшы за гэты час адлегласць у 14.800 міль (1 міля роўна 1,6 кілометра).

На аэрадроме Флойд Бенет Говард Юз быў урачыста сустрэт натоўпам у 30 тысяч чалавек.

* *
*

НЬЮ-ЕРК, 14 ліпеня. (БЕЛТА). У гутарцы з карэспандэнтам ТАСС другі пілот самалёта Говарда Юза Тэрлоу выказаў сваю гарачую ўдзячнасць Совецкаму ўраду за дапамогу і падтрымку, аказаныя экіпажу ў часе пералёту самалёта на совецкай тэрыторыі.

Новыя адпраўкі войск і зброі мяцежнікам

ПАРЫЖ, 15 ліпеня. (БЕЛТА). Газета «Эвр» прыводзіць рад новых даных аб адпраўках італьянскіх салдат і італьянскай зброі мяцежнікам. «Вядома, што на мінулым тыдні, — піша газета, — 11 новых трохматорных бамбардыроўшчыкаў адпраўлены ў Іспанію паветраным шляхам. Апрача таго, 190 італьянскіх пілотаў пагрузіліся ў Спецыі (італьянскі порт недалёка ад Генуі) на параход, накіроўваючыся ў Іспанію. Параходы, гружаныя ваенным снаражэннем, адправіліся з Неапаля, з Генуі і з Спецыі ў парты іспанскіх мяцежнікаў. Нарэшце, дзве падводныя лодкі пакінулі Трыест, накіроўваючыся ў Іспанію».

У піонерскім лагеры менскай кандзіцерскай фабрыкі «Комунарка» (Гарадзішча). НА ЗДЫМКУ: важатая звяна Вера Старынская чытае піонерам апавяданне «Два акіяны», друкуемае ў «Пионерской правде». Фото Л. Мазелева (СФ).

ДАСТОЙНА СУСТРЭНЕМ ДЗЕНЬ ЧЫГУНАЧНІКА

ГОМЕЛЬ. **(Кар. «Звязды»).** Па ўсёй Беларускай чыгунцы разгарнулася дзейная падрыхтоўка па дастойнай сустрэчы 30 ліпеня — Усесаюзнага дня чыгуначнікаў.

На многіх станцыях, паравозных і вагонных дэпо назіраецца новы вытворчы ўздым.

Па ініцыятыве перадавых машыністаў-крываносаўцаў дэпо Гомель тт. Крэчатоўскага, Івіцкага, Зайцава, Шамяцькова, Адзінцова і інш. на чыгунцы пачаўся грамадска-тэхнічны агляд паравознай гаспадаркі.

Машыніст Калінкавіцкага дэпо, ініцыятар ваджэння важкіх паяздоў тав. Казееў горача адгукнуўся на заклік гамельчан. Яго паравоз афарбаван, электрыфікаван, упрыгожан партрэтамі правадыроў, на вокнах вісяць фіранкі.

Машыніст - крываносавец гомельскага дэпо тав. **Шамяцькоў** дабіўся выдатных паказальнікаў у сваёй рабоце. Сярэднесутачны прабег паравоза тав. Шамяцькова складае 630 кіламетраў замест 365 па норме. Заработак яго пазысіўся да 1.500 рублёў у месяц.

Бліскучых поспехаў дабіліся таксама паравознікі з дэпо Жлобін. Яны выпусцілі з рамонту паравоз за адны суткі пры норме 3 з паловай сутак.

Шырока разгарнулася спаборніцтва вадзіцеляў цяжкаважкіх паяздоў.

У спаборніцтва на дастойную сустрэчу дня чыгуначніка ўключыліся таксама стрэлачнікі чыгункі. Яны спаборнічаюць за ўзорнае ўтрыманне стрэлачнай гаспадаркі, за безаварыйную работу на транспарце.

Клубы Беларускай чыгункі дзейсна рыхтуюцца да правядзення дня 30 ліпеня. У магілеўскім чыгуначным клубе рыхтуецца вітрына фотаздымкаў лепшых людзей вузла і выстаўка, якая адлюструе дасягненні чыгуначнага транспарта. Днём 30 ліпеня намечана правесці масавае гулянне ў парку чыгуначнікаў. На адкрытай пляцоўцы будуць выступаць гурткі мастацкай самадзейнасці. Увечары адбудзецца вялікі маскарад.

У жлобінскім клубе чыгуначнікаў будуць праведзены даклады і гутаркі на тэмы: СССР — вялікая чыгуначная дзяржава. Арганізоўваецца вітрына, якая адлюструе дасягненні чыгуначнага транспарта, атрыманыя пад кіраўніцтвам сталінскага наркома тав. Кагановіча. Гурткі мастацкай самадзейнасці рыхтуюць спецыяльныя праграмы. У садзе будзе праведзена вялікая масоўка.

Н. ГІРШЫН.

ФІЗКУЛЬТУРНІКІ БССР РЫХТУЮЦЦА ДА ПАРАДА

Студэнты Беларускага ордэнаноснага інстытута фізкультуры і менскага фізкультурнага тэхнікума з вялікім уздымам і энтузіязмам рыхтуюцца да надыходзячага ўсесаюзнага парада на Краснай плошчы ў Маскве. Штодзённа на стадыёне адбываюцца ўзмоцненая трэніроўка і практыкаванні.

Фізкультурнікі БССР у сваіх выступленнях адлюструюць тэму «Вайны не хочам, але да бою гатовы». Першая частка прысвячаецца росквіту Совецкай Беларусі, азаронай сонцам Сталінскай Канстытуцыі, і шчасліваму юнацтву совецкай моладзі. У другой частцы будзе паказана — «БССР — несакрушальны фарпост на заходніх рубяжах вялікага СССР». Фізкультурнікі прадэманструюць адвагу, мужнасць, смеласць, гатоўнасць юнакоў і дзяўчат пагранічнай Беларусі ў любую мінуту стаць на абарону любімай радзімы.

У калоне беларускіх фізкультурнікаў прымуць удзел дзеці — 22 піонеры і школьнікі. Яны выйдуць на Красную плошчу з радаснай і бадзёрай песняй і пляскай. У пляску паступова ўцягваецца ўся калона фізкультурнікаў.

Кампазітар Шчаглоў напісаў спецыяльную музыку да пляскі і практыкаванняў. Паэты Броўка і Глебка напісалі словы для бадзёрай песні, якой фізкультурнікі завершаць сваё выступленне на Краснай плошчы.

18 ліпеня 300 удзельнікаў парада спецыяльным поездам выязджаюць з Менска ў Маскву.

ГОРАД НА „ПАГРАЖАЮЧЫМ" СТАНОВІШЧЫ

ВУЧЭННІ ПА ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ АБАРОНЕ У ВІЦЕБСКУ

ВІЦЕБСК, 15 ліпеня. **(Кар. «Звязды»).** Калі стрэлкі гадзінніка паказвалі 0.50 мінут, насельніцтва горада раптоўна пачула:

— Горад на пагражаючым становішчы, захоўвайце поўны спакой, выконвайце патрабаванні пастоў ППА.

Гэтыя словы разносіліся дзесяткамі магутных радыёрупараў і заклікалі насельніцтва горада быць напагатове.

У 4 гадзіны 50 мінут раздаліся трывожныя гудкі заводаў. Некалькімі злучэннямі на вялікай вышыні ляталі самалёты «праціўніка», усё набліжаючыся да горада. Ім насустрач імкліва вылецелі самалёты «чырвоных». Завязаўся паветраны «бой», у рэзультаце якога большасць самалётаў «праціўніка» была знішчана. Аднак асобным самалётам «праціўніка» ўсё-ж удалося дабрацца да горада і скінуць «бомбы» ў раёне чыгуначнага вузла.

8 чалавек было «ранена», выведзен са строю адзін паравоз. На адным з участкаў успыхнуў «пажар».

Брыгады ППХА чыгуначнага вузла і прысланая ёй у дапамогу адна ўчастковая каманда горада хутка ліквідавалі ачагі паражэння.

У 7 гадзін 40 мінут самалёты «праціўніка» зноў зрабілі налёт на горад. На лесазаводзе імя «Праўды» «загараліся» штабелі з лесам і была заражана плошча ў 7.000 кв. метраў. Заводская каманда ППХА разам з прыбыўшай ёй на дапамогу камандай з фабрыкі «КІМ» хутка ліквідавалі вынікі налёту.

У 13 гадзін 40 мінут быў зноў дадзен сігнал. У напрамку горада паляцелі чатыры «непрыяцельскія» самалёты. На гэты раз «праціўнік» пацярпеў поўную няўдачу. Актыўнымі сродкамі чырвоных «праціўнік» не быў дапушчан да горада.

Першы дзень вучэнняў ППХА паказаў гатоўнасць працоўных Віцебска да абароны свайго горада. На прадпрыемствах у часе вучэнняў работа праводзілася ў працівагазах. У кінотэатрах дэманстраваліся фільмы-трохмінуткі, якія знаёмілі насельніцтва з правіламі процівапаветранай абароны. Усюды адчувалася арганізаванасць і дысцыпліна.

З. ЛАРЫСАЎ.

У БАРАЦЬБЕ З АГНЁМ

Гэта здарылася ў адзін з дажджлівых дзён. У часе водпуску гаручага на рэчыцкай нафтабазе ад удару маланкі выбухнуў пажар. Адразу-ж загарэлася разлівачная, у якой знаходзіліся бочкі з гаручым. Ушчыльную да яе былі размешчаны рэзервуары з лёгка ўспальмняючайся вадкасцю. Агнём быстра было ахоплена ўсё памяшканне. Полымя перакінулася на стаячыя побач рэзервуары. Стварылася вельмі небяспечнае становішча. Ад вялікай жары жалезныя бочкі сталі распайвацца. Вадкасць у рэзервуарах ад высокай тэмпературы пачала кіпець. Драўляныя лесніцы і масткі на іх абгарэлі. З мінуты на мінуту ўсё гэта магло ўзарвацца і ахапіць агнём усю нафтабазу і склады — Райспажыўсаюза, Цэнтраспірта, Заготільну, Саюзскур і інш.

У выніку моцнай навальніцы была выключана гарадская тэлефонная станцыя. Паставіць у вядомасць гарадскую пажарную ахову не было магчымасці. Прышлося накіраваць машыну з нарачным у горад.

Заўважыўшы пагражаючую абстаноўку і сазнаючы свой грамадзянскі абавязак па абароне соцыялістычнай уласнасці, калектыў работнікаў нафтабазы ў гэты момант не разгубіўся. Да прыбыцця пажарнай часці яны на чале з дырэктарам базы тав. Шыцько з яўнай рызыкай для жыцця энергічна і самаадданa кінуліся тушыць пажар.

Не гледзячы на атрыманыя апёкі рук, тав. Шыцько і работнік базы тав. Булавецкі не ўшлі са свайго баявога паста, а прадаўжалі няспынна змагацца з агнём. Дзякуючы правільнай расстаноўцы людзей і чоткаму кіраўніцтву з боку начальніка пажарнай аховы тав. Місякова пажар удалося ліквідаваць поўнасцю.

Кіраўніцтвам Беларускай рэспубліканскай канторы Галоўнафтазбыта прэміраваны: дырэктар нафтабазы тав. Шыцько — месячным акладам, баец пажарнай аховы тав. Новік — трохтыднёвым акладам, работнікі базы тт. Булавецкі і Кацман — двухтыднёвым акладам.

Апрача таго тав. Булавецкаму выдана аднaчасовая дапамога ў размеры 200 руб. на лячэнне. Вынесена падзяка работнікам пажарнай аховы гор. Рэчыцы і пажарнікам соўгаса «10' Кастрычнік», якія прымалі актыўны ўдзел у тушэнні пажару.

І. МІН.

Тав. МАЙОРАЎ—НАЧАЛЬНІК ПАРАВОЗНАЙ СЛУЖБЫ

ВІЦЕБСК. **(Кар. «Звязды»).** Згодна загаду начальніка Заходняй чыгункі, начальнікам паравознай службы віцебскага чыгуначнага аддзялення назначан адзін з лепшых машыністаў-крываносаўцаў віцебскага паравознага дэпо — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР тав. Дзмітрый Нікіфаравіч Майораў.

КОРАТКА

* **Двухмесячныя курсы качагараў** пры гомельскай школе ФЗВ воднікаў скончылі нядаўна 22 чалавекі. Яны вывучалі тэорыю і праходзілі практыку на параходах. Скончыўшыя курсы накіраваны на работы на тавара-пасажырскія і буксірныя параходы.

* **Падзяка** вынесена наркомам аховы здароўя БССР галоўнаму ўрачу рагачоўскай больніцы тав. Ільіну за ўзорную пастаноўку работы больніцы, уважлівыя адносіны да хворых і добрае вядзенне гаспадаркі больніцы.

НАПЯРЭДАДНІ НОВАГА ВУЧЭБНАГА ГОДА

У новым вучэбным годзе ў Беларускі дзяржаўны універсітэт, Менскі, Магілеўскі, Віцебскі і Гомельскі пединстытуты будзе прынята 1.340 новых студэнтаў.

Пры Менскім педагагічным інстытуце адкрываецца новы педагагічны факультэт, які будзе рыхтаваць спецыялістаў па педагогіцы.

Заканчваецца будаўніцтва новага вучэбнага корпуса для Гомельскага пединстытута на 1.000 студэнтаў. У Рэчыцы будуецца новы корпус педвучылішча на 500 студэнтаў. Вучэбны корпус на 500 чалавек для дашкольнага педвучылішча будуецца ў Крычаве.

Будуюцца таксама 4 новыя інтэрнаты — для Віцебскага пединстытута, Аршанскага, Лепельскага і Барысаўскага педвучылішчаў.

Усяго на будаўніцтва новых вучэбных корпусаў і інтэрнатаў будзе выдаткавана 5.140 тыс. руб.

Нам. адказнага рэдактара **І. М. ОФЕНГЕЙМ.**

ВЫДАТНЫ РУСКІ КРЫТЫК-ПУБЛІЦЫСТ

ДА 70-ГОДДЗЯ З ДНЯ СМЕРЦІ Д. І. ПІСАРЭВА

Дзмітрый Іванавіч Пісараў належыць да той слаўнай плеяды выдатных рускіх крытыкаў, якія адыгралі велізарную ролю ў развіцці літаратуры вялікага рускага народа, грамадскай мыслі і рэволюцыйнага руху. Ён з'яўляецца барацьбітом супроць мракабесся, прыгонніцтва і рускага самадзяржаўя.

Дзмітрый Іванавіч Пісараў нарадзіўся ў 1840 годзе ў Орлоўскай губерні. Вельмі рана ён пераехаў у Пецярбург, дзе і прайшло амаль усё яго кароткае, кіпучае жыццё. Тут ён навучаўся ў гімназіі, у Пецярбургу-ж 16-гадовым юнаком паступіў у універсітэт і скончыў яго ў 1861 годзе.

Яшчэ ў часе вучобы ва універсітэце, у 1858 годзе, Д. І. Пісараў пачаў супрацоўнічаць у журнале «Рассвет». Потым ён перайшоў у «Русское слово», якое, дзякуючы яго супрацоўніцтву, стала адным з найбольш уплывовых журналаў 60-х гадоў XIX стагоддзя.

У гэты час ім напісан цэлы рад выдатных па свайму майстэрству і значэнню артыкулаў. Зусім малады Пісараў быстра сазраваў у сваім светапоглядзе. У 1861 годзе ён напісаў артыкул «Схаластыка XIX века», які адразу звярнуў увагу на Пісарэва. Гэтым артыкулам Пісараў уключаецца ў палкую палеміку, якая адбывалася тады паміж рознымі палітычнымі плынямі. Фактычна гэта ішла барацьба паміж двума процілеглымі лагерамі.

Пісараў вельмі скора становіцца на бок рэволюцыйнага лагера, узначальваемага Н. Г. Чэрнышэўскім, і ў далейшых сваіх артыкулах прагрэсіруе да прызнання неабходнасці рэволюцыйнай барацьбы за звяржэнне самадзяржаўя і заклікае да гэтай барацьбы.

Найбольшай рэволюцыйнасці і публіцыстычнага майстэрства дасягае Пісараў у сваім артыкуле «Русское правительство под покровительством Шедо-Ферроти», накіраваным супроць наёмнага пісакі рускага самадзяржаўя, барона Ф. П. Фіркса, выступіўшага пад псеўдонімам Шэдо-Фероці з паклёпніцкім артыкулам супроць жыўшага ў той час у Лондане А. І. Герцэна.

У гэтым артыкуле Пісараў бязлітасна выкрывае царскі ўрад Аляксандра II як «прыгнятальнікаў і ворагаў», якія, заігрываючы з масай і прыкрываючыся ліберальнымі фразамі, праводзяць палітыку жорсткага тэрора і прыгнёту, арганізоўваюць слежку за лепшымі людзьмі народа і забойствы з-за вугла.

Ён даказвае, што самадзяржаўе, змагаючыся з народам рознымі метадамі, пазбаўляе масы ўсякіх сродкаў барацьбы. Астаецца толькі пайсці на шлях тайнай прапаганды, нелегальнай барацьбы, якая можа прывесці, як многіх і прывяла, да турмы, ссылкі, смерці. «Добра, мы і на гэта згодны» — адказвае Пісараў.

Пісараў абураецца па поваду панаваўшага ў Расіі беззаконня.

«На падставе якога закона павешана пяць дзекабрыстаў?.. Дзе розніца паміж пакараннем смерцю без суда і забойствам з-за вугла?» — запытвае грозна Пісараў.

«У наш час, — гаворыць ён, — кожны неабмежаваны манарх... можа трымацца толькі няспынным радам злачынстваў... Паглядзіце на Аляксандра II. У яго асабістым характары няма ні подласці, ні злосці, а колькі подласцей і зладзеянняў ляжыць на яго сумленні!.. Злачынства, на якое ніколі не рашыўся-б Аляксандр, як сумленны чалавек, будзе абавязкова зроблена ім, як самадзяржаўцам усяе Расіі».

Пісараў не спыняецца на канстатацыі фактаў. Ён ідзе далей і робіць зусім правільныя вывады, што «нізвяржэнне б[illegible]лучна царствуючай зараз ды[illegible] Раманавых і змяненне палітычна[illegible] і грамадскага ладу складаюць адзіную мэту і надзею ўсіх чэсных грамадзян. Каб пры цяперашнім становішчы спраў не жадаць рэволюцыі, трэба быць або зусім абмежаваным, або зусім падкупленым у карысць царствуючага зла».

Далей ён адкрыта заклікае масы да рэволюцыі.

«Дынастыя Раманавых і пецярбургская бюракратыя павінны загінуць. Іх не выратуюць міністры, падобныя Валуеву, ні літаратары, падобныя Шэдо-Фероці». (Пісараў, т. І, выд. 1934 г., стар. 326).

Гэты артыкул быў прызначан для надрукавання ў нелегальнай друкарні і з'яўляецца рэволюцыйнай пракламацыяй. Артыкул не справіліся надрукаваць і распаўсюдзіць, нелегальная друкарня была выкрыта, Пісараў арыштован і пасаджан у Петрапаўлаўскую крэпасць, у якой прасядзеў чатыры з паловай гады.

У турме прайшло амаль усё яго апошняе, найбольш абяцаючае жыццё. У турме Пісараў не пераставаў працаваць. Тут з-пад яго пяра вышаў рад выдатных крытычных і публіцыстычных твораў.

Д. І. Пісараў пакінуў багатую літаратурную спадчыну. Выдатныя мыслі яго твораў заслугоўваюць дэталёвага асвятлення і вывучэння. Асабліва цікавы выказванні Пісарэва аб будучым грамадстве.

Прызнаючы спачатку права прыватнай уласнасці, Пісараў пазней, калі ён больш дэталёва азнаёміўся са становішчам абяздоленых мас, прыходзіць да прызнання соцыялістычных ідэй, соцыялістычнай роўнасці, абвяшчае барацьбу з капіталізмам, як з недасканалым і несправядлівым грамадскім парадкам. У артыкуле аб Генрыху Гейне Пісараў бярэ пад абарону ідэю соцыялізма.

На працягу ўсёй сваёй дзейнасці Пісараў прапагандаваў індустрыялізацыю Расіі, неабходнасць развіцця прамысловасці ў краіне, падкрэсліваў вядучую ролю прамысловай працы ў народнай гаспадарцы. Яго артыкулы заклікалі да развіцця прамысловасці ў Расіі, білі па прыгонніцтву і народніках, якія адмаўлялі немінучасць развіцця Расіі па капіталістычнаму шляху.

Вельмі цікавыя і арыгінальныя погляды Пісарэва на літаратуру і мастацтва. Ён патрабаваў, каб мастацкія творы былі строга рэалістычнымі, каб яны служылі практычным мэтам, прапагандавалі веды і навуку.

У пазнейшых поглядах Пісарэва ёсць цэлы рад адступленняў ад сваіх ранейшых рэволюцыйных поглядаў. Ён скатваецца да адмаўлення мэтазгоднасці рэволюцыі, бо сумняваецца ў яе поспеху.

Гэта трагедыя не аднаго Пісарэва. Гэта трагедыя ўсёй рознaчыннай інтэлігенцыі таго часу. Расчараванне ў рэволюцыйнай барацьбе ў значнай ступені абумоўлівалася і тагочасным становішчам Расіі. Цэлы рад рэволюцыйных выступленняў сялянства і гарадскіх нізоў быў разгромлен, задушана і магутнае паўстанне ў Польшчы. Працвітаў люты тэрор самадзяржаўя. Здольнай сілы для звяржэння самадзяржаўя інтэлігенты-рознaчынцы, прадстаўніком якіх быў Пісараў, яшчэ не бачылі. Пролетарыят тады толькі нараджаўся і не мог самастойна выступіць на палітычную арэну. Нарэшце, асабістае адзіноцтва ў турме. Усё гэта сказалася на лібералізацыі поглядаў Пісарэва.

Але ён цвёрда верыў у прагрэс, у лепшую будучыню вялікага рускага народа. І гэта лепшае прышло з Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыяй, ажыццёўленай пролетарыятам і працоўным сялянствам нашай краіны пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна.

Ф. КАНСТАНЦІНАЎ.

АРШАНСКІ НАСТАЎНІЦКІ ІНСТЫТУТ

абвяшчае НАБОР студэнтаў

на 1938/39 вучэбны год
на 1 курс гістарычнага і літаратурнага аддзяленняў.

Інстытут рыхтуе выкладчыкаў гісторыі, мовы і літаратуры (з профілямі выкладчыкаў беларускай мовы і літаратуры, рускай мовы і літаратуры) для 5—7 класаў няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школы.

У інстытут прымаюцца грамадзяне абодвух полаў ва ўзросце ад 17 да 35 год, маючыя закончаную сярэднюю адукацыю.

Тэрмін навучання 2 годы.

Паступаючыя павінны прыкласці да заявы наступныя дакументы: атэстат аб сканчэнні сярэдняй навучальнай школы (у арыгінале), метрыку, аўтабіяграфію, тры засведчаныя фотакарткі, паштовых марак на 40 кап. Пашпарт прад'яўляецца пры асабістай яўцы.

Студэнты забяспечваюцца стыпендыяй і інтэрнатам на агульных падставах.

Прыём дакументаў да 1 жніўня. Іспыты — з 1 па 20 жніўня. Дапушчаныя камісіяй да іспытаў выклікаюцца персанальна.

Дакументы накіроўваць па адрасу: г. Орша, вул. Сталіна, д. 12, настаўніцкі інстытут.

ДЫРЭКЦЫЯ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАЛЬНЫ ТЭХНІКУМ
сістэмы НКЗБ (у г. Горкі, БССР)

абвяшчае асенні ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ

на 1 курс тэхнікума на 1938/39 вучэбны год.

ТЭХНІКУМ РЫХТУЕ ЗЕМЛЕЎПАРАДЧЫКАЎ-ТАПОГРАФАЎ.

У тэхнікум прымаюцца асобы не маладзей 15 і не старэй 30 год.

Усе паступаючыя падвяргаюцца іспытам (па праграме 7 класаў): па матэматыцы, фізіцы, беларускай і рускай мовах і літаратуры, фізічнай геаграфіі, Канстытуцыі СССР. Асобы, скончыўшыя ў 1938 г. няпоўную сярэднюю школу з адзнакамі «выдатна» па ўказаных вышэй прадметах, прымаюцца ў тэхнікум без іспытаў.

Заявы з дакументамі прымаюцца з 1 чэрвеня да 20 жніўня 1938 г. Іспыты — з 19 па 28 жніўня.

ПАЧАТАК ЗАНЯТКАЎ З 1 ВЕРАСНЯ.

Да заявы трэба прыкласці наступныя дакументы (у арыгіналах): пасведчанне аб сканчэнні няпоўнай сярэдняй школы, даведку аб годзе нараджэння, даведку аб стане здароўя, кароткую аўтабіяграфію, дзве фотакарткі (без галаўнога ўбору) з уласнаручным подпісам паступаючага на кожнай з іх, засведчаныя дзяржаўнай установай, і паштовых марак на 40 кап.

Прыязджаючыя на іспыты павінны мець пры сабе пашпарт, а таксама прывезці пасцельныя прылады.

Студэнты тэхнікума забяспечваюцца інтэрнатам, сталовай і стыпендыяй паводле пастановы СНК СССР, па паспяховасці ад 60 да 80 руб. у месяц.

Тэрмін навучання 4 годы.

Заявы з дакументамі накіроўваць па адрасу: г. Горкі, БССР, землеўпарадкавальны тэхнікум.

ДЫРЭКЦЫЯ.

ДЗЯРЖЦЫРК
(Парк імя Горкага)
Тэл. 22-725.
СЁННЯ
Вялікае цыркавое прадстаўленне
у 3-х аддзяленнях
АБНОЎЛЕНАЯ ПРАГРАМА
Прымае ўдзел уся трупа.
Пачатак у 9 г. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
МЯДЗВЕДЗЬ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
АПОШНІ ТАБАР

Кіно «Спартак»
СЛАВА СВЕТУ

Кінотэатр «Навіны дня»
1) Іспанскія дзеці ў СССР
2) Журналы №№ 17 і 20 Менскай студыі «Союзкинохроники».
3) «Учись стрелять по воздушной цели».

Дзіцячы кінотэатр
КАРО

Кіно «Парыжская Комуна»
(у цэнтр. парку культуры і адпач.)
МАЛЕНЬКАЯ МАМА

На падставе пастановы прэзідыума Белкаапсаюза ад 14 сакавіка 1938 г. за № 6,
СЛУЦКІ ОКРСПАЖЫЎСАЮЗ
з 1 ліпеня 1938 г.
ЛІКВІДУЕЦЦА.
Арганізацыі, установы і асобы, якія маюць прэтэнзіі да Окрспажыўсаюза, павінны падаць іх ліквідкому да 20 ліпеня 1938 г.
Пасля паказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.
ЛІКВІДКОМ ОКРСПАЖЫЎСАЮЗА.

БЕЛАРУСКАМУ КАМБІНАТУ ВЫЯЎЛЕНЧАГА МАСТАЦТВА «БЕЛІЗО»
патрабуюцца:
вопытны
САКРАТАР-МАШЫНІСТКА,
КЛАДАЎШЧЫК.
Даведацца: Менск, Комуністычная, 39, тэл. 24-337.

Уп. Галоўлітбела № Л—4793. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. К., М., Ш.